

VESTIGIA

Archeologie & Cultuurhistorie

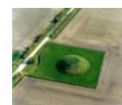

Plangebied Boerenbuurt, Leersum, gemeente Utrechtse Heuvelrug
Een Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

V2713

Plangebied Boerenbuurt, Leersum, gemeente Utrechtse Heuvelrug

Een Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven

Rapportnummer: V2713
Projectnummer: V24-5382a
ISSN: 1573 - 9406
Status en versie: Definitief versie 2.0
In opdracht van: Ik woon Betaalbaar
Rapportage: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
en [REDACTED]
Plaats en datum: Amersfoort, 16 april 2025

Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia BV

Projectgegevens	
Initiatief	Nieuwbouw
Toponiem / locatie	Boerenbuurt thv nmr 32
Plaats	Leersum
Gemeente	Utrechtse Heuvelrug
Provincie	Utrecht
Opdrachtgever	Ik woon Betaalbaar
Contactpersoon opdrachtgever	[REDACTED]
Bevoegd gezag	Gemeente Utrechtse Heuvelrug Kerkplein 2 3941 HV Doorn Postbus 200 3940 AE Doorn
Contactpersoon namens bevoegd gezag	[REDACTED]
Deskundige namens bevoegd gezag	[REDACTED]
Beheer en documentatie	Provinciaal Archeologisch Depot Utrecht
Contactpersoon	[REDACTED]
Uitvoerder en documentatie	Vestigia BV <i>Archeologie & Cultuurhistorie</i>
Projectleider	[REDACTED] (53020204)
Senior KNA-archeoloog	[REDACTED] (53020204)
Projectmedewerkers veldwerk	[REDACTED] (41889071) [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (60012297)
Uitvoering onderzoek	13 januari 2025

Locatiegegevens	
Oppervlakte plangebied	Ca. 4.200 m ²
Oppervlakte te onderzoek gebied	Ca. 300 m ² met mogelijke uitbreiding van 100 m ²
Diepte grondwerkzaamheden	Ca. 1 meter
Huidig grondgebruik	Grasland
Onderzoeksmelding	5669834100
Soort onderzoek	IVO-P BRL 4000 Protocol 4003 KNA 4.1
Centrumcoördinaten plangebied	158.190 / 446.575
Kaartblad (1:25.000)	39B

Controle	
Gecontroleerd door	[REDACTED], 20 maart 2025
Ter goedkeuring voorgelegd aan de opdrachtgever	[REDACTED], Ik Woon Betaalbaar, d.d. 20 maart 2025
Ter goedkeuring voorgelegd aan het Bevoegd Gezag en beoordeeld	[REDACTED], gemeente Utrechtse Heuvelrug, d.d. 25 maart 2025
Status	definitief

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding.....	4
1.1 Plangebied en projectomgeving.....	4
1.2 Doel van het onderzoek	4
1.3 Onderzoekseisen en -vragen	5
1.4 Leeswijzer	6
2 Landschappelijk en archeologisch kader.....	7
2.1 Landschappelijke context.....	7
2.2 Bodemopbouw	8
2.3 Archeologische context.....	8
2.4 Cultuurhistorische context	9
2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting.....	10
3 Onderzoeksmethode	11
3.1 Voorbereiding, veldwerk en afwijkingen t.o.v. PvE.....	11
3.2 Uitwerking en rapportage	11
3.3 Medewerkers onderzoek	11
4 Resultaten veldonderzoek	13
4.1 Landschap en bodem.....	13
4.2 Grondsporen	14
4.3 Vondsten.....	20
5 Conclusie en advies.....	23
5.1 Conclusie veldonderzoek.....	23
5.2 Waardering.....	23
5.3 Selectieadvies	24
6 Formele beantwoording onderzoeksvragen.....	26
Literatuur en digitale bronnen.....	29
Afbeeldingen, tabellen, kaarten en bijlagen	30
Lijst afbeeldingen	30
Lijst tabellen	30
Bijlagen 30	
Kaarten 31	
Kaart 1: Topografische situering plangebied.....	35
Kaart 2: Alleputtenkaart	36
Kaart 3: Allesporenkaart	37

Samenvatting

Op 13 januari 2025 is door Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* een Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven uitgevoerd in Leersum. Het plangebied bevindt zich ten westen van het adres Boerenbuurt 32. In eerste instantie zijn verspreid over het plangebied vier proefsleuven aangelegd. Proefsleuf 4 is niet conform het Programma van Eisen aangelegd, omdat in de ondergrond een gasleiding aanwezig is. In proefsleuf 2 is een concentratie sporen aan het licht gekomen wat de aanleiding is geweest voor de aanleg van proefsleuf 5. Deze sleuf ten noorden van proefsleuf 2 heeft eveneens sporen opgeleverd. In totaal is 332 m² in het plangebied open gelegd.

Gedurende het veldwerk zijn 59 spoornummers uitgedeeld, met name aan bodemlagen, paalsporen, kuilen en delen van greppels. In de concentratie van paalkuilen in proefsleuf 2 en 5 is geen plattegrond van een gebouw herkend. Een spoor met een grote diameter in proefsleuf 2 is geïnterpreteerd als een kuil die is ontstaan ten gevolge van het winnen van zand. De conclusie aangaande de sporen is dat deze deel hebben uitgemaakt van het agrarisch cultuurlandschap uit de Nieuwe Tijd.

Het vondstmateriaal dat tijdens het onderzoek is verzameld is gering en is met name gevonden in recente verstoringen en in de hierboven genoemde kuil. Het gaat om elf scherven van aardewerk met een datering in de Midden- tot Laat Nieuwe Tijd. Daarnaast zijn twee fragmenten dakpan, één fragment glas, één fragment steenkool en één fragment natuursteen gevonden.

De bodemopbouw in het noordelijk deel van het terrein wordt gekenmerkt door een AC-profiel. Meer naar het zuiden toe lijkt er nog wel sprake van een enigszins intact plaggendeek. De top van de C-horizont ligt tussen circa 5,10 en 5,50 +NAP.

Advies

Het onderzoek heeft een archeologische vindplaats opgeleverd van sporen van landgebruik uit de Midden tot Laat Nieuwe Tijd. De vindplaats is als niet-behoudenswaardig gewaardeerd. Onze conclusie op basis van het uitgevoerde onderzoek is dat bij de ontwikkelingen in het plangebied geen aanvullende maatregelen dienen te worden getroffen in het kader van de gemeentelijke archeologische monumentenzorg. Het schaarse vondstmateriaal en de aard van de vindplaats maken het aannemelijk dat binnen het plangebied geen archeologische sporen en vondsten van andersoortige vindplaatsen aanwezig zijn. Vestigia adviseert derhalve het plangebied vrij te geven voor nieuwbouw.

Het bevoegd gezag, de gemeente Utrechtse Heuvelrug dient op basis van de uitkomsten van dit rapport en het bovenstaand advies van Vestigia een selectiebesluit te nemen.

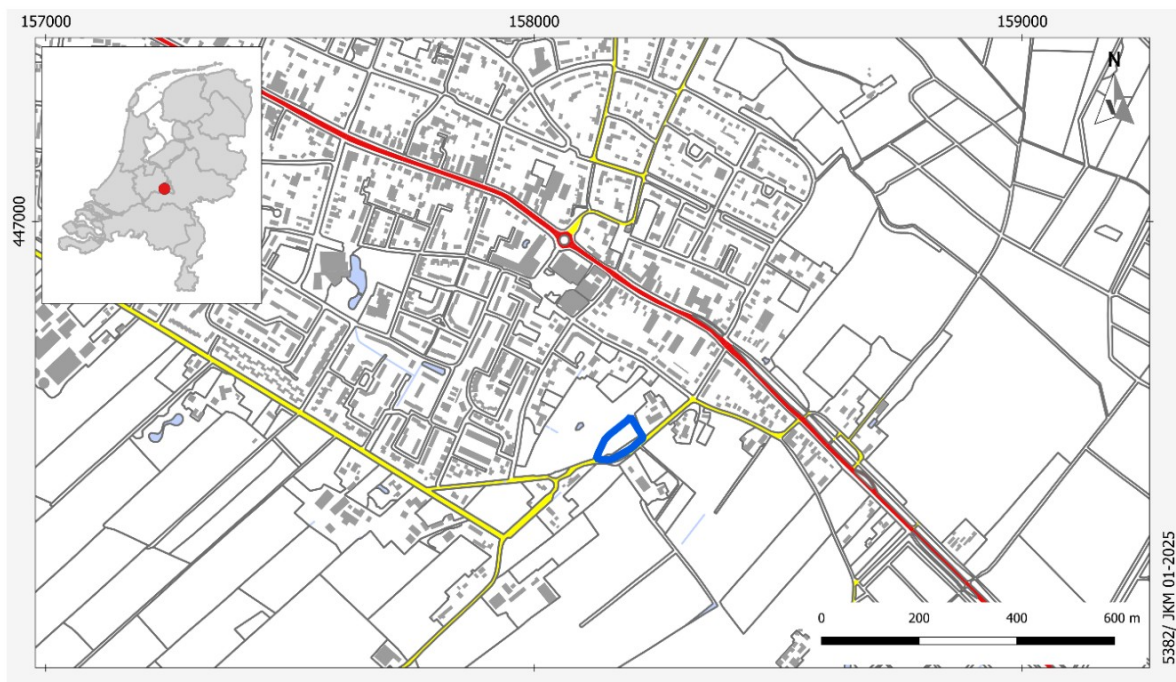
Aangezien het nooit volledig is uit te sluiten dat tijdens eventueel grondverzet een archeologische 'toevalsvondst' wordt gedaan, is het wenselijk – ook als geen aanvullende onderzoeken of maatregelen worden gevraagd door de gemeente in het kader van de archeologische monumentenzorg – de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de wettelijke plicht (Erfgoedwet, artikel 5.10 Archeologische toevalsvondst) om zo spoedig mogelijk melding te doen in het geval toch archeologische vondsten worden aangetroffen. Dit dient te gebeuren bij het bevoegd gezag, zijnde de gemeente Utrechtse Heuvelrug of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

1 Inleiding

1.1 Plangebied en projectomgeving

In opdracht van Ik woon Betaalbaar is op 13 januari 2025 het veldwerk van een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd te Leersum. De onderzoekslocatie bevindt zich ten zuiden van de dorpskern en net ten westen van het adres Boerenbuurt 32 (afbeelding 1). Het terrein is thans in gebruik als grasland maar is inmiddels aangewezen als bouwlocatie voor negen (senioren)woningen. In 2009 is binnen een groter plangebied reeds een archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd door Vestigia, waarbij ook het onderhavig perceel is onderzocht (afbeelding 2).¹

Een actualiserend en aanvullend archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd in 2024, heeft uitgewezen dat archeologische sporen en vondsten in de ondergrond aanwezig kunnen zijn.² Daarom is geadviseerd het terrein nader te onderzoeken door middel van proefsleuven ten einde inzicht te krijgen over de aard, locatie, omvang en kwaliteit van de eventuele archeologische resten. Het Bevoegd Gezag heeft op 16 september 2024 ingestemd met het advies voor het uitvoeren van een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-p). Voor dit onderzoek is een Programma van Eisen (PvE) geschreven dat goedgekeurd is door het bevoegd gezag.³

Afbeelding 1: Het plangebied (blauw omlijnd) binnen Nederland. Bron: Vestigia.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het IVO-p is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek en in het PvE. Het gaat om gebieds- of vindplaatsgericht onderzoek aan de hand van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden in een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden. Een belangrijk onderdeel voor het bepalen van de archeologische waarden is een waardering van eventueel aangetroffen vondstmateriaal en/of sporen.

¹ Hessing *et al.* 2009.

² Weerheijm/Van Puijenbroek 2024.

³ Van Someren 2025.

Afbeelding 2:: Het plangebied van het bureauonderzoek uitgevoerd in 2009 (gele lijn), het onderhavig plangebied (blauwe stippellijn) en het plangebied van het IVO-p uitgevoerd in 2019 (oranje stippellijn). De witte stippen geven de locaties van de boringen aan, gezet tijdens het booronderzoek in 2009. Bron: PDOK.

1.3 Onderzoekseisen en -vragen

De vraagstelling richt zich in hoofdzaak op het toetsen van de archeologische verwachting waarbij het voorkomen van archeologische sporen en de waardering van aspecten als aard, spreiding, datering, conservering en interpretatie van de in de bodem aanwezige sporen en vondsten uit de vroege prehistorie tot en met de Nieuwe Tijd centraal staan.

In het PvE zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

Bodemopbouw en genese

1. Hoe is de bodemopbouw lithologisch, lithogenetisch, en stratigrafisch?
2. Is sprake van een intact bodemprofiel?
 - a. Waar wel / niet en indien niet,
 - b. wat is daarvoor de verklaring (aard, diepte, oorzaak van de versterking)?
3. Is de bodemkundige situatie overeenkomstig de verwachting op basis van het vooronderzoek?
 - a. Waar wel/niet en indien niet,
 - b. wat is daarvoor de verklaring?
4. Is een (of meer) vegetatiehorizont(en) aanwezig?
 - a. Zo ja, wat is er te zeggen over een datering, eventuele fasering, en sporen van archeologische bodembewerking?

5. Hoe zijn de eventueel aangetroffen stratigrafisch gescheiden bodemlagen te duiden? Gaat het hier om ophogings- of bewoningslagen, of is er anderszins sprake van het voorkomen van archeologische cultuurlagen, sporen en/of vondsten?
6. Wat is de diepte, dikte en datering van de deze lagen, met inbegrip van het plaggendeck?
7. Welke post-depositionele processen hebben plaatsgevonden? In hoeverre is sprake van erosie en aantasting of verstoring van archeologische resten door dit soort processen?

Sporen, structuren en vondsten

8. Wat is de aard, datering en spreiding van de aangetroffen sporen en uit welke perioden dateren ze?
9. Hoe gaaf zijn de sporen bewaard?
10. Bij aantreffen van archeologische structuren, hoe zijn deze te interpreteren en wat is de nadere datering?
11. Wat is de aard, datering en conservering van de archeologische vondsten van anorganisch materiaal?
12. Hoe is de conservering van de verschillende archeologische organische materiaalcategorieën inclusief de paleo-ecologische resten?
13. Welke vindplaatsen kunnen aan de hand van de sporen en vondstmateriaal worden onderscheiden en wat is hiervan de omvang?
14. Wat is de kans dat de vindplaats(en) zich voortzetten buiten het plangebied en wat is daarvoor de argumentatie?
15. Wat is de relatie van de aangetroffen archeologische overblijfselen met die, die binnen een straal van 500 m van het plangebied zijn aangetroffen?
16. Indien geen archeologische resten worden aangetroffen, wat is hiervoor de verklaring?
17. Wat is de omvang en aard van eventuele verstoringen?

Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

18. Moet de in het vooronderzoek geformuleerde archeologische verwachting voor het plangebied worden bijgesteld?
19. Wat is de waardering van de vindplaats(en) conform bijlage IV van de KNA?
20. Kan (kunnen) de archeologische vindplaats(en) in situ worden behouden en wat is daarvoor de argumentatie?
21. Als behoud in situ niet mogelijk blijkt, welke vorm van onderzoek is nodig om de archeologische resten veilig te stellen en waar op het terrein dient dit plaats te vinden?

1.4 Leeswijzer

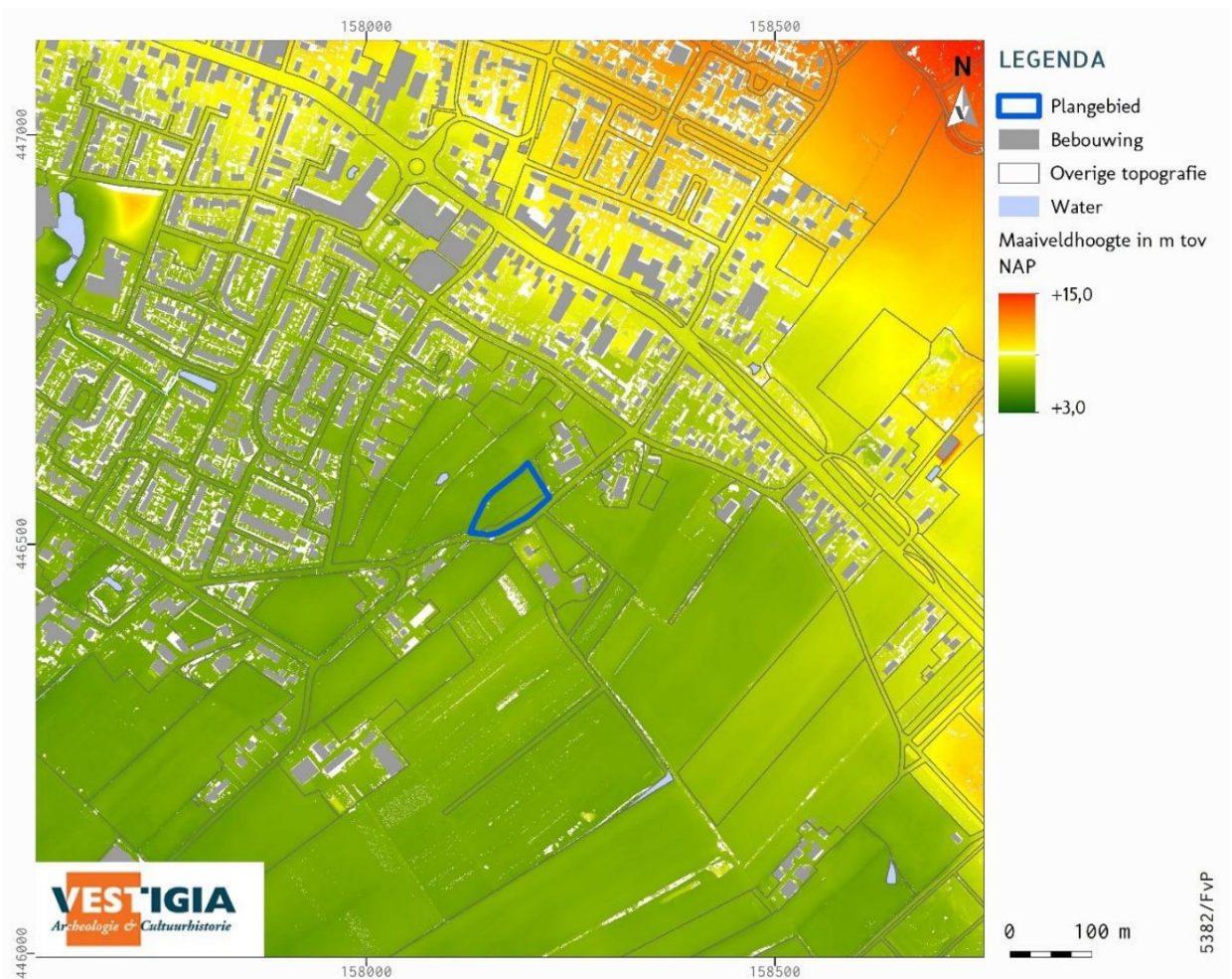
Deze rapportage zal na deze inleiding beginnen met een beschrijving van het landschappelijk kader waarin onder andere de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied aan bod zal komen. Vervolgens zal kort de onderzoeksmethode en het verloop van het veldwerk worden toegelicht in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 zal daarop volgend ingaan op de resultaten van het onderzoek, gevolgd door de conclusie en het advies in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 zullen de onderzoeksvragen worden beantwoord met daarop volgend de literatuurverwijzingen, kaarten en bijlagen.

2 Landschappelijk en archeologisch kader

2.1 Landschappelijke context

Leersum ligt in het Midden-Nederlandse zandgebied en ten zuidwesten van de Utrechtse Heuvelrug, een reeks van stuwwallen die zijn gevormd tijdens het Saalien.⁴ Het plangebied ligt aan de voet van een van de stuwwallen, op een hoogte van ongeveer 5,8 m +NAP (afbeelding 3).

Ten westen van het plangebied bevindt zich een smeltwaterdal, dat eveneens gedurende het Saalien is gevormd. Aan het uiteinde van dergelijke dalen bevindt zich vaak een pakket van glaciofluviale afzettingen (sandr) bestaand uit grof, scherp kalkloos zand met grind. Deze afzettingen worden gerekend tot de Formatie van Drenthe (Laagpakket van Schaarsbergen). Dit smeltwaterdal is tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien, nog verder gevormd door de erosieve werking van sneeuwsmeltwater. De zuidwestelijke voet van de stuwwal wordt grotendeels bedekt door dekzand dat tot de Formatie van Boxtel gerekend wordt. Dekzanden zijn tijdens het Weichselien afgezet, soms in de vorm van ruggen die zuidwest-noordoost georiënteerd zijn. Deze dekzandruggen zijn voornamelijk gevormd in de laatste koude periode, het Jonge Dryas stadiaal, toen de overheersende windrichting zuidwestelijk was geworden. Het plangebied bevindt zich op de overgang van de fluvioglaciale afzettingen naar het dekzandgebied waarbij het dekzand hier een dunne deken vormt op de sandr-afzettingen.

Afbeelding 3: Het plangebied geprojecteerd op het AHN. Bron: AHN.

⁴ Berendsen 1997.

2.2 Bodemopbouw

De in dit gebied voorkomende bodemtypen staan in relatie tot de hoogteligging. Op de stuwwallen komen in de relatief mineraalrijke rivierzanden moderpodzolgronden (holtpodzolgronden en looppodzolgronden) voor en in de mineraalarme zandgronden (onder meer in dekzand ontwikkeld) komen voornamelijk humuspodzolgronden (laarpodzolgronden en haarpodzolgronden) voor. In de lagere delen van het landschap zijn hier voornamelijk gooreerdgronden terug te vinden. De overgang naar het rivierengebied (naar het zuidwesten) kenmerkt zich in het voorkomen van poldervaaggronden.

Aan de rand van de stuwwal zijn de oude bouwlanden (essen) te vinden. Door de ophoging met potstalmest, vermengd met heideplaggen, hebben zich in deze essen na verloop van tijd lage en hoge (zwarte) enkeerdgronden gevormd. Binnen het plangebied komen volgens de bodemkaart hoge zwarte enkeerdgronden voor. Dit zijn zandgronden met een humeuze bovengrond die dikker is dan 50 centimeter, ontstaan uit geleidelijke ophoging met materiaal uit de potstallen.

Tijdens het booronderzoek dat is uitgevoerd in 2009, zijn in het onderhavige plangebied zeven boringen gezet (afbeelding 2).⁵ In de boringen is een verstoorde akkerlaag waargenomen met een dikte van 30 cm. In boring 7 had deze laag een dikte van 60 cm. Onder de verstoorde laag was het dekzand aanwezig. In geen van de boringen zijn archeologische indicatoren, zoals aardewerk of houtskool, gezien.

2.3 Archeologische context

Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met Waarde - Archeologie 2, vlak tegen de zone met Waarde Archeologie 1, de historische kern van Leersum.⁶

In de omgeving van het plangebied zijn vier AMK-terreinen bekend:

- AMK 15680: Ten oosten van het plangebied; in Archis ligt het plangebied net buiten dit AMK-terrein dat de historische kern van Leersum betreft. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart valt het plangebied binnen de buffer rondom dit AMK-terrein.
- AMK 3699: Ca. 700 m ten noorden van het plangebied ligt een terrein met sporen van een grafveld uit de Vroege Middeleeuwen.
- AMK 4749: Ca. 700 m ten oosten van het plangebied ligt een groot terrein waarvan de vastgestelde waarde samen hangt met een onder het plaggendek aangetoonde grijze cultuurlaag uit de prehistorie en Vroege Middeleeuwen. In de cultuurlaag is bewerkt vuursteen en aardewerk aangetroffen (Neolithicum, Bronstijd, IJzertijd), met mogelijke activiteit in de Vroege en het begin van de Late Middeleeuwen.
- AMK 843/Rijksmonument 45578: Ca. 500 m ten zuidoosten van het plangebied ligt een terrein met sporen van bewoning uit de Vroege Middeleeuwen.

In de omgeving is een flink aantal onderzoeken uitgevoerd en vondstlokaties bekend.⁷

Een voor het huidige plangebied zeer relevant onderzoek betreft een proefsleuvenonderzoek uit 2019 voor het perceel op de hoek van de Boerenbuurt en de Roekenes, ca. 150 m ten oosten van het plangebied (Zaak ID 4698093100, zie afbeelding 2).⁸ Tijdens dit kleinschalig sleuvenonderzoek is vastgesteld dat de ondergrond bestond uit dekzandafzettingen waarop zich een plaggendek heeft gevormd. Binnen het betreffende plangebied heeft waarschijnlijk plaatselijk egalisatie plaatsgevonden, en het leek in recente tijden tot op grote diepte te zijn geploegd. De enige herkenbare structuur betrof de resten van een waarschijnlijk 19^e-eeuws schapenhok op de hoek van het perceel dat ook afgebeeld staat op de Kadastrale Minuut. Een enkel paalgat in dezelfde hoek is als mogelijk middeleeuws geïnterpreteerd, maar het was

⁵ Hessing *et al.* 2009.

⁶ Botman 2009.

⁷ Voor een volledig overzicht zie Weerheijm/van Puijenbroek 2024 par. 3.3.

⁸ Hessing *et al.* 2019.

onduidelijk of deze behoorde tot een korte palenrij. De schaarse vondsten bestonden, met uitzondering van een laat middeleeuwse kogelpotscherf, uit 19^e- en vroeg 20^e-eeuws materiaal, wat aangeeft dat het perceel niet intensief in gebruik is geweest.

2.4 Cultuurhistorische context

De kern van Leersum bevond zich tot in de 19^e eeuw rond het kruispunt van Rijksweg en Kerkweg/Scherpenzeelseweg, hemelsbreed ca 350 m ten noorden van het plangebied. Op de overgang naar de zuidelijk gelegen landbouwgronden bevonden zich een reeks verspreid liggende boerderijen, waarvan de meeste momenteel tegenwoordig een bescherming als rijksmonument hebben. De huidige boerderij op het perceel van adres Boerenbuurt 32 is een van deze boerderijen. De boerderij ('Boerendans' genaamd, voorheen 'Gerretjes Hoeve') ligt 25 m ten oosten van het plangebied en heeft de status van Rijksmonument (nr. 24.066).⁹ De boerderij stamt in ieder geval uit 1791, maar heeft waarschijnlijk een oudere oorsprong (zie afbeelding 4). Tegenover genoemde boerderij, aan de overzijde van de straat, ligt boerderij 'Vreedendaal' uit de 18e eeuw dat eveneens een Rijksmonument is (Boerenbuurt 3, nr. 24.065).

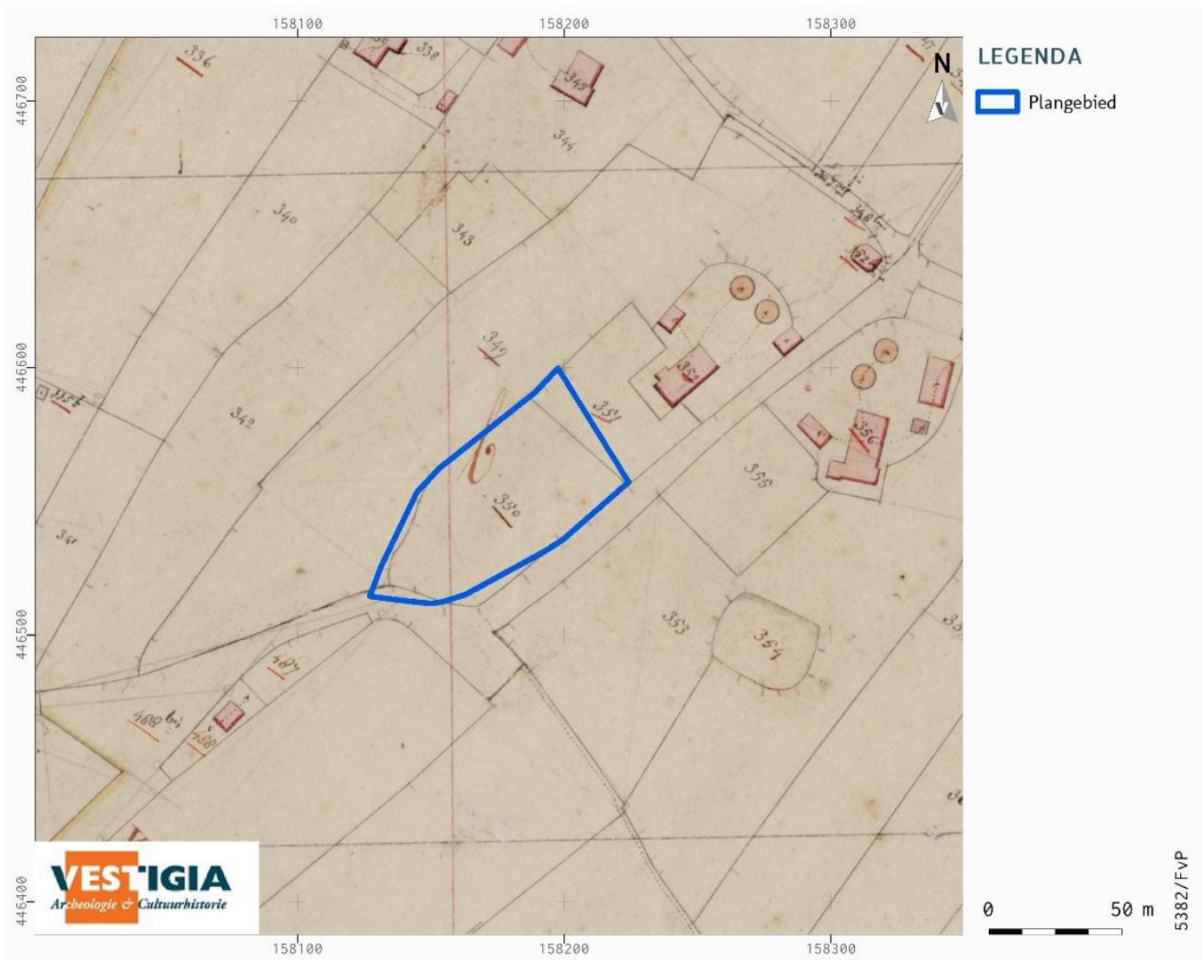
De eerste betrouwbare, gedetailleerde kaart op perceelsniveau is de Kadastrale Minuut van 1811-1832 (afbeelding 5). De kaart toont aan dat het plangebied binnen perceel 350 was gelegen en een gebruik had als bouwland. Het noordelijke puntje van het plangebied ligt binnen perceel 351 en was in gebruik als tuin. De huidige boerderij Boerenbuurt 32 ligt binnen perceel 352 en de genoemde percelen waren destijds eigendom van Lammert Lagerweg. Aan de overzijde van de weg ligt de al genoemde boerderij 'Vreedendaal'. Wat opvalt is dat beide boerderijen op een afgerond gevormd perceel liggen, in tegenstelling tot het bouwland dat in rechthoekige kavels is verdeeld. Bij de kruising van de Roekenes en de Boerenbuurt ligt een kleine rode vlek ten teken van bebouwing. Deze stip heeft de aanduiding 352bis. In de aanwijzende tafel is beschreven dat het gaat om 'als bouwland', met daarboven gekrabbeld 'Schaphenhok'. Ook dit is in bezit van Lammert Lagerweg.

Op de opeenvolgende topografische kaarten tot op heden blijft het plangebied onbebouwd waarbij soms bomen staan aangeduid.

Afbeelding 4: Werkzaamheden in het plangebied met rechts het Rijksmonument 24.066. De foto is richting het noordoosten genomen. Foto: Vestigia.

⁹ Zie ook Van Cruyningen *et al.* 2003, 179.

Afbeelding 5: Uitsnede van de Kadastrale Minuut 1811-1832. Bron: Beeldbank RCE.

2.5 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op basis van het actualiserende/aanvullende bureauonderzoek heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting gekregen vanwege de landschappelijke ligging, het feit dat zich in de directe omgeving van het plangebied archeologische monumenten bevinden en omdat er archeologische vondsten zijn gedaan. Omdat sprake is van een relatief dunne en verstoorde A-horizont is de verwachting op het aantreffen van vondsten uit het Paleolithicum en Mesolithicum laag. Daarentegen is een hoge archeologische verwachting uitgesproken voor het aantreffen van resten van bewoning en menselijke activiteit vanaf de Late Prehistorie tot aan de Late Middeleeuwen. Tevens geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van een agrarisch cultuurlandschap uit de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe tijd.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Voorbereiding, veldwerk en afwijkingen t.o.v. PvE

Het onderzoek is uitgevoerd conform de in de beroepsgroep geldende richtlijnen, vastgelegd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1) en het door de gemeente vastgestelde PvE. Voorafgaand aan het onderzoek is een Plan van Aanpak (PvA) en het veldwerk is uitgevoerd op 13 januari 2025.

Het PvE voorzag in een drietal proefsleuven van 4 bij 25 m die parallel aan de Boerenbuurt zouden worden aangelegd (afbeelding 6). Indien archeologische sporen of structuren aangetroffen zouden worden kon 100 m² extra aangelegd worden om deze beter te kunnen begrenzen.

Bij de voorbereiding van het veldwerk is echter vanwege de aanwezigheid van een gasleiding in het plangebied uit gegaan van twee proefsleuven van 4 bij 25 m, één proefsleuf van 4 bij 20 m en één proefsleuf van 2 bij 10 m proefsleuven aan te leggen (afbeelding 7). Vanwege de bomenrij is proefsleuf 4 enigszins anders gesitueerd. Tijdens het veldwerk zijn uiteindelijk vijf proefsleuven aangelegd met een oppervlak van 332 m². De vijfde proefsleuf diende te controleren in hoever de sporenconcentratie in proefsleuf 2 zich in noordelijke richting zou voortzetten.

De bodemopbouw van het plangebied is in kaart gebracht door middel van twee profielkolommen per proefsleuf; alleen in proefsleuf 4 is één profiel gedocumenteerd. De vlakken in de proefsleuven zijn met een gladde bak aangelegd, waarbij het vlak vanaf het midden van de bouwvoor tot ca. 5 cm onder de bouwvoor laagsgewijs (in lagen van 5-10 cm) is verdiept en gebruik is gemaakt van de metaaldetector.

De (vermoedelijke) sporen zijn opgeschaafd en met behulp van een GPS zijn zij ingemeten. De GPS is tevens gebruikt voor het inmeten van de maaiveldhoogte langs de proefsleuven en voor de vlakhogtes. De sporen zijn beschreven en het merendeel hiervan is gecoupeerd, met uitzondering van de grote kuil S2007 in proefsleuf 2. Aangezien het veld zo waterverzadigd was, was het onmogelijk om dit spoor ordentelijk te couperen.

De veldgegevens zijn uitgelezen en verwerkt in het programma QGIS en database ODILE.

3.2 Uitwerking en rapportage

De uitwerking heeft plaatsgevonden conform de in de beroepsgroep geldende richtlijnen die zijn vastgelegd in de KNA versie 4.1 (protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek en conform het PvE. De vondsten zijn gewassen, gesplitst in de afzonderlijke materiaalcategorieën, geteld, gewogen en gewaardeerd.

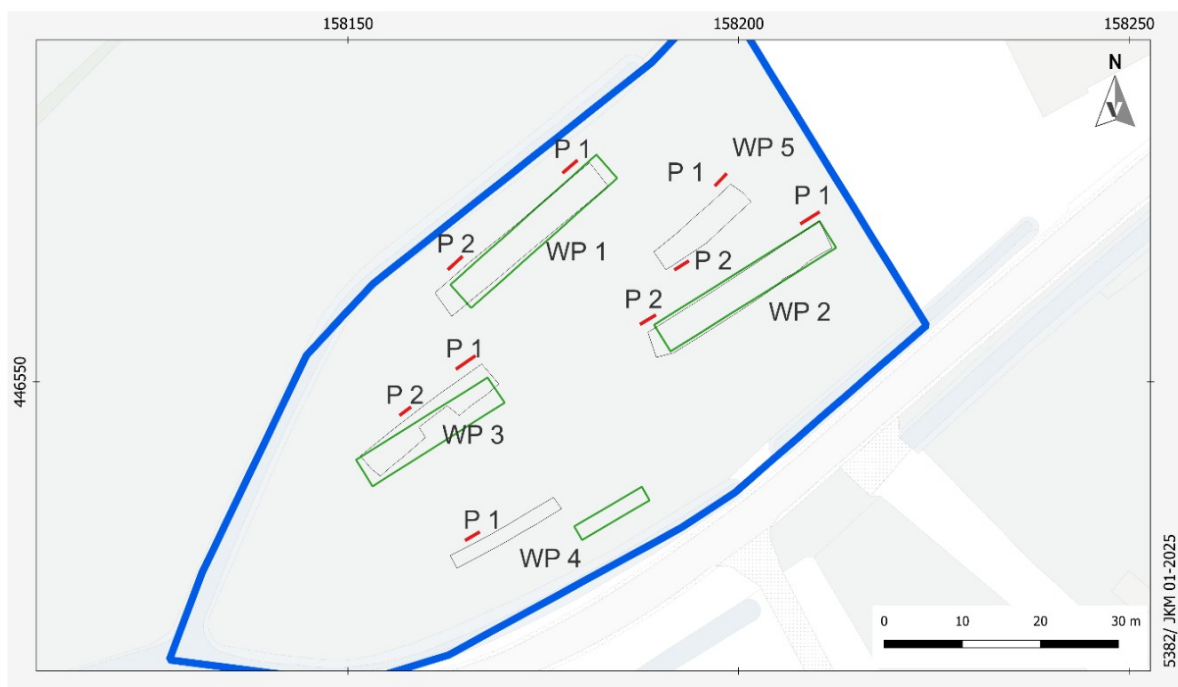
Alle documentatie zal worden aangeleverd aan het Provinciaal Archeologisch depot Utrecht conform de daarvoor geldende normen en eisen in de KNA.

3.3 Medewerkers onderzoek

Het veldwerk is uitgevoerd door [REDACTED] (KNA-archeoloog Ma), [REDACTED] (KNA-Archeoloog Ma) en [REDACTED] (archeoloog). De uitwerking is uitgevoerd door [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] (sr. KNA-Archeoloog). Zowel het veldwerk als de uitwerking stonden onder leiding van [REDACTED] (sr. KNA-Archeoloog en projectleider).

Afbeelding 6: Het indicatief puttenplan uit het PvE. Bron: Vestigia 2025.

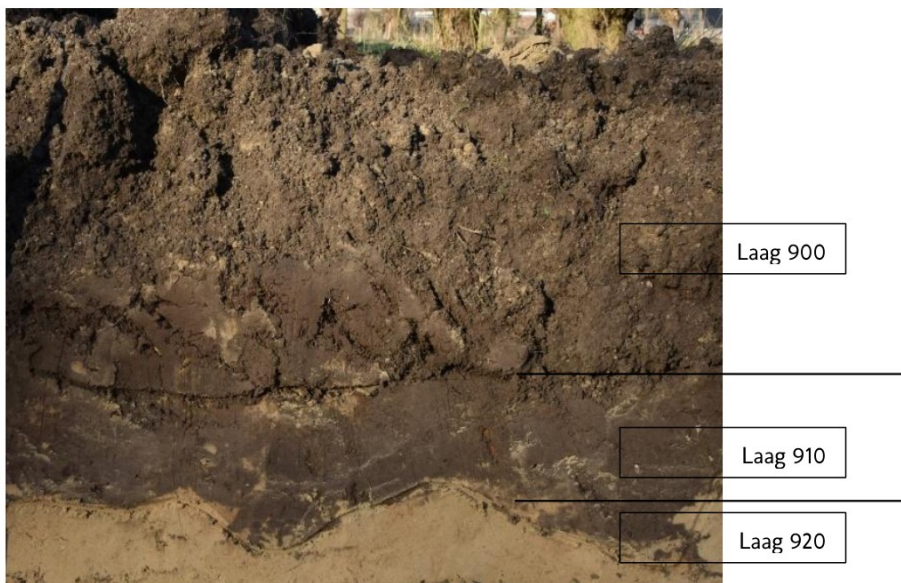

Afbeelding 7: De locaties van de geplande proefsleuven (in groene lijnen), de uiteindelijk gerealiseerde proefsleuven (in dunne zwarte lijnen) en de profielopnames. Bron: Vestigia 2025.

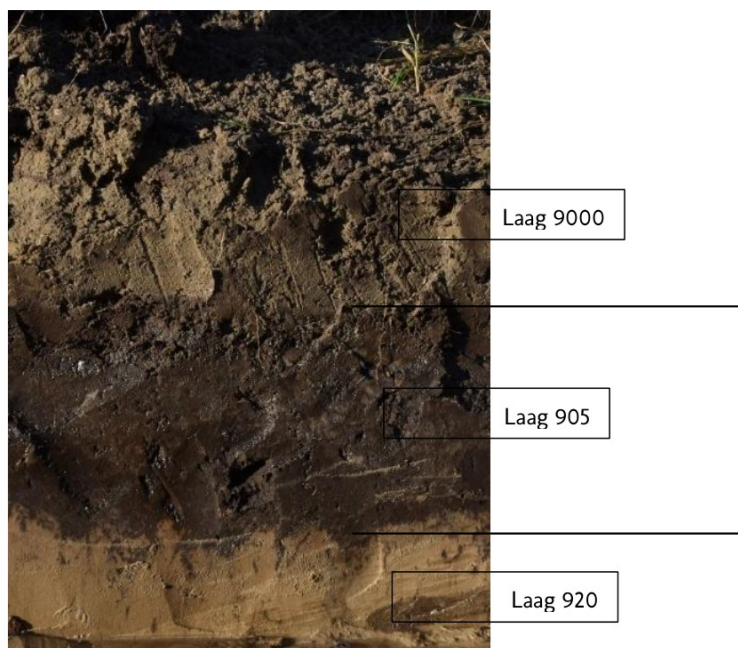
4 Resultaten veldonderzoek

4.1 Landschap en bodem

In de proefsleuven was geen sprake van complexe of veranderende profielopbouw. Per proefsleuf zijn één tot twee profielkolommen gedocumenteerd. In de meest noordelijke proefsleuven (1 en 5) is sprake van een circa 30 cm dikke bouwvoor (laag 900) met daaronder een gemengde laag met een dikte van 20 cm met ploegsporen (laag 910, zie afbeelding 8). In de profielen van proefsleuf 2, 4 en 5 is nog een restant van het esdek gezien (laag 905). Deze laag is in de meeste gevallen 16 cm dik maar in profiel 1 van proefsleuf 5 resteerde nog 28 cm van deze laag (afbeelding 9). Restanten van een oud oppervlak of podzol (B-horizont) ontbreken geheel. De top van de C-horizont (laag 920) ligt in de centraal gelegen proefsleuven 2, 3 en 5 tussen 5,40 en 5,50 +NAP. In proefsleuf 1 en 4 heeft het vlak in de top van de C-horizont een hoogte tussen 5,10 en 5,30 +NAP.

Afbeelding 8: Detail van profiel 1 in de noordelijke putwand van proefsleuf 3 met van boven naar beneden de bouwvoor (S3900), daaronder een vlekkerige, gemengde laag (S3910) en daaronder de C-horizont (S3920). Foto: Vestigia 2025.

Afbeelding 9: Detail van profiel 1 in de noordelijke putwand van proefsleuf 5 met van boven naar beneden de bouwvoor (S5900), daaronder het plaggendeek (S5905) overgaande in de C-horizont (S5920). Foto: Vestigia 2025.

4.2 Grondsporen

De aangetroffen sporen zijn per proefsleuf genummerd. In totaal zijn 3 spoornummers aan recente en natuurlijke verstoringen uitgegeven, 17 spoornummers aan natuurlijke en antropogene lagen, 4 spoornummers aan greppels, 6 spoornummer aan kuilen, 4 spoornummers aan spitsporen en 25 spoornummers aan paalkuilen (zie ook bijlage 2). Tabel 1 toont hoe de sporen zijn verdeeld over de vijf proefsleuven. Niet meer dan drie sporen zijn gecoupeerd. Dit geringe aantal is vanwege de waterverzadiging van de bodem tijdens het proefsleuvenonderzoek, waardoor de dwarsdoorsneden vrijwel direct verspoelden. Bij verkleuringen langs de putwanden is het profiel afgestoken ter verificatie dat het sporen zijn.

Type	Wp 1	Wp 2	Wp 3	Wp 4	Wp 5	Aantal
Paalkuil		10		1	14	25
Kuil	1	1			4	6
Greppel			2	1	1	4
spitspoor					4	4
Laag	3	3	4	4	3	17
Verstoring recent	1	1				2
Verstoring natuurlijk	1					1
Totaal	6	15	6	6	26	59

Tabel 1: Overzicht van de aangetroffen verschillende typen sporen per proefsleuf.

Proefsleuf 1 (kaart 3)

Het enige spoor in deze proefsleuf is een spoor met een licht grijze vulling zonder anorganisch vondstmateriaal bij de aanleg (S1001, afbeelding 10). Het is niet duidelijk wat de functie van dit spoor is; het is in het veld als een kleine kuil geïnterpreteerd maar het spoor is niet gecoupeerd.

Afbeelding 10: Foto van het vlak van proefsleuf 1 met rechtsboven S1001. De aangekraste verkleuring linksonder is geïnterpreteerd als een natuurlijke verstoring. Foto: Vestigia 2025.

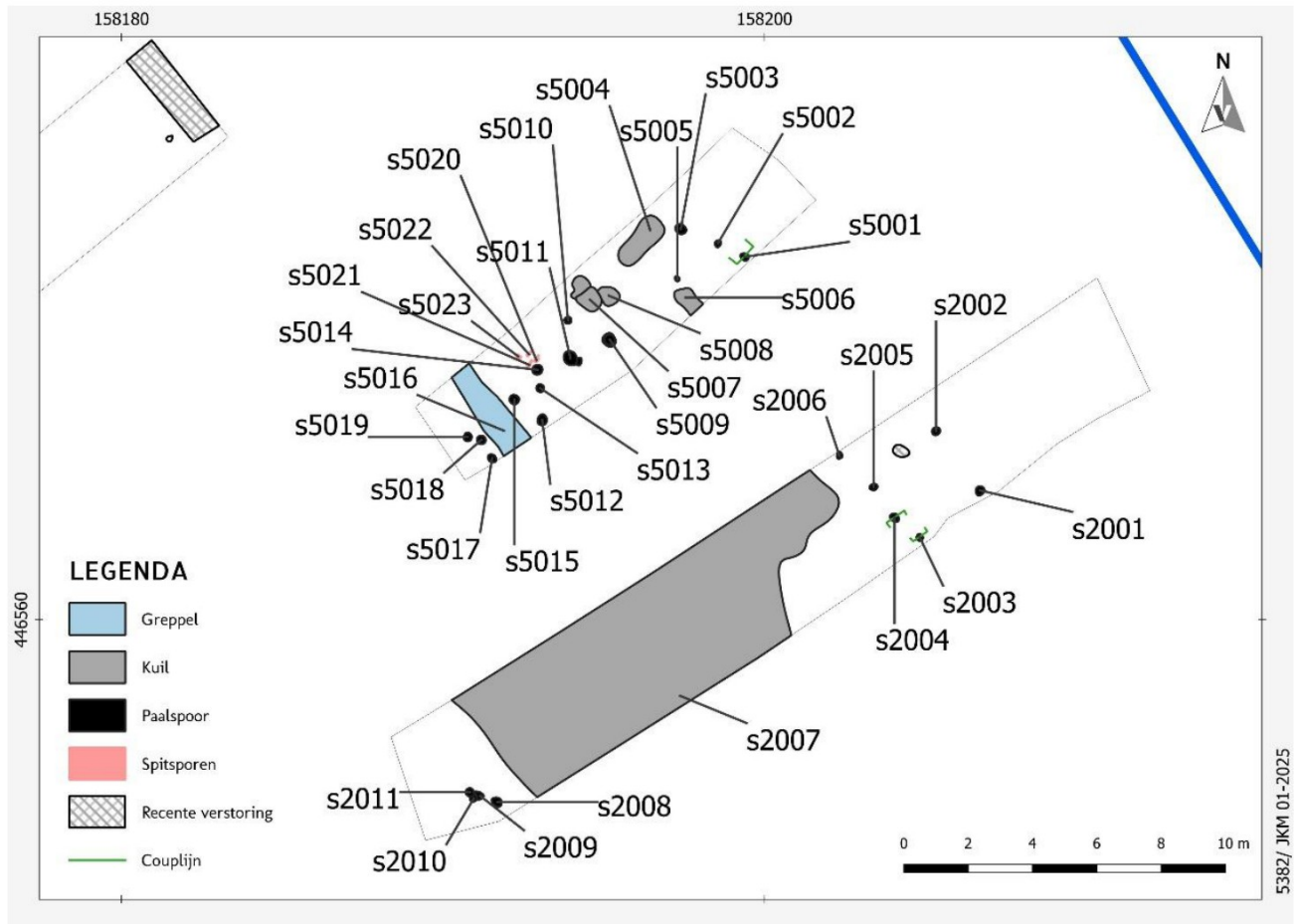
Het spoor is als een kleine kuil geïnterpreteerd, alhoewel de eerste indruk een paalspoor is. Maar aangezien overige paalsporen ontbreken, is dit dan wel een geïsoleerd gelegen paalspoor. Rondom dit spoor is veel ruimte in het vlak. Wanneer dit onderdeel zou zijn van een houten constructie met zulke ruime afstanden tussen palen, dat de overige sporen buiten de proefsleuf zijn gelegen, dan vergt dat palen die goed diep zijn ingegraven. Dat is niet onze indruk voor dit spoor, dat vanwege de grijze vulling oogt als van antropogene oorsprong, en lijkt op die van verscheidende paalsporen in proefsleuf 2. In tegenstelling tot de meer vlekkerige en minder scherp omlinjende verkleuring die linksonder in afbeelding 10 zichtbaar is. Bij de aanleg van het vlak is uit een recente verstoring in het noordoostelijke deel van proefsleuf een fragment van een roodbakkende dakpan gevonden.

Proefsleuf 2 (kaart 3)

In de oostelijke helft van de proefsleuf zijn zes paalkuilen en één recent spoor aan het licht gekomen. Het lijken twee rijen van 2 en 4 paalsporen met een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie (afbeelding 11 en 12). In de rij met vier paalsporen varieert de onderlinge afstand tussen de 1,00 en 1,48 m, terwijl de onderlinge afstand tussen de twee paalsporen in de oostelijke rij 2,38 m bedraagt. De afstand tussen de twee rijen bedraagt 2,40 m. Twee sporen zijn gecoupeerd (S2003 en S2004) en de diepte bedraagt respectievelijk 3 en 5 cm. De vulling van deze paalsporen varieert tussen donkergrijs, zoals de bouwvoor, en grijs. Gezien dit verschil in spoorvulling, alsmede het ontbreken van ten eerste duidelijke paalkuilen, ten tweede een systematische afstand tussen de paalsporen, en ten derde twee rijen met evenveel paalsporen in paren gesteld, weerspiegelen deze paalsporen geen houtbouwplaattegrond. Het zijn vermoedelijk paalsporen van in de grond geslagen palen voor een hekwerk. Dat zich mogelijk in noordoostelijke richting voort zet in proefsleuf 5.

Afbeelding 11: Foto van het oostelijke deel van het vlak van proefsleuf 2. De verkleuring in het midden, met de vondstzak, is een verstoring. Foto: Vestigia 2025.

Afbeelding 12: Overzicht van de sporen in proefsleuf 2 (onderin) en proefsleuf 5 (bovenin). Bron: Vestigia 2025.

Afbeelding 13: Foto van een deel van de kuil S2007 in het vlak van proefsleuf 2. Rechtsonder zijn overigens spitsporen zichtbaar. Foto: Vestigia 2025.

De paalsporen S2001, 2002, 2003 en 2005 vormen een onregelmatig vierkant. Dit zou de plattegrond van een spieker kunnen zijn. Maar daarvoor is S2003 toch wel erg ondiep. De paalsporen van een spieker, die een platform als vloer dragen boven het maaiveld, zijn meestal enkele decimeters diep. Vanwege die ondersteuning van dat platform hoeven de dragende paalsporen ook niet in een strak regelmatig patroon liggen, ze zijn geen palen die in de wand opgaan.

De mogelijkheid van de aanwezigheid van een spieker is niet afgeschreven, omdat die geen deel lijkt uit te maken van huiserf. In onze optiek zijn spiekers geen bijgebouwen, maar kleine bouwsels die zowel zijn opgebouwd op het erf als in het vrije veld. De afwijzing is vooral om de geringe diepte van een van de palen en omdat deze palen als hekken of heiningen een voortzetting hebben in proefsleuf 5.

In het midden van het vlak lag een grote grijze tot vuilgrijze vlek (S2007) met een doorsnede van 13,2 m (afbeelding 12 en 13). Op twee plaatsen is een boring gezet waaruit is gebleken dat deze kuil minstens 1,0 m diep is. De boringen kon niet worden gecontinueerd omdat het zand uit de boor viel en het boorgat vol water stroomde. Dat laatste is ook de reden geweest om af te zien van een coupe langs het noordprofiel. Op basis van de contour, het formaat en de vullagen die tijdens de boring zijn gezien, is geconcludeerd dat het spoor geen waterput is maar een forse kuil. Het spoor kan zijn ontstaan bij het delven van zand waarna het is dichtgeworpen met humeuze grond en afval. Uit het spoor is vondstmateriaal verzameld (V4 t/m 7), te weten roodbakkend- en witbakkend aardewerk en steengoed met oppervlaktebehandeling. Deze vondsten wijzen op een datering in de periode 1650-1850 (Midden Nieuwe Tijd). Daarnaast bevatte de vullingen kleine fragmentjes baksteen en zijn verschillende volledige gecorrodeerde ijzeren nagels gezien die niet zijn verzameld.

Proefsleuf 3 (kaart 3)

Het vlak van deze proefsleuf was zo goed als leeg. In de westelijke helft zijn S3001 en S3002 opgetekend, twee parallel aan elkaar uitgegraven greppels met een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie (afbeelding 14). In profiel 2 is vast gesteld dat greppel S3001 jonger is dan het esdek (afbeelding 15), terwijl greppel S3002 van voor het opwerpen van het esdek dateert.

Proefsleuf 4 (kaart 3)

In het vlak is een greppel (S4001) en een mogelijk paalspoor (S4002) vrij gelegd (afbeelding 16). De greppel heeft dezelfde oriëntatie en ligt in het verlengde traject van de greppels in proefsleuf 3, die ten noorden hiervan is gelegen. De paalkuil heeft dezelfde donkere en humeuze vulling als de greppel zoals afbeelding 16 laat zien.

Proefsleuf 5 (kaart 3)

Deze proefsleuf is extra aangelegd om de sporenconcentratie in proefsleuf 2 te begrenzen (afbeeldingen 12 en 17). In het vlak zijn 23 sporen opgetekend. Het zijn overwegend paalsporen, alsmede enkele kuilen en een greppel. S5001 is gecoupeerd, waarvan 5 cm resteerde. De vulling van de meeste sporen is donker- tot vuilgrijs, gelijk aan het plaggendek zoals blijkt uit afbeeldingen 9 (laag 905) 17. De sporen met een lichter gekleurde vulling betreffen waarschijnlijk oudere sporen, waarin het aandeel van de meer humeuze component is verminderd als gevolg van bodemleven en het verstrijken van de tijd. De jongere, meer donkergrijze sporen in deze werkput dateren waarschijnlijk in de Midden- tot Laat Nieuwe Tijd.

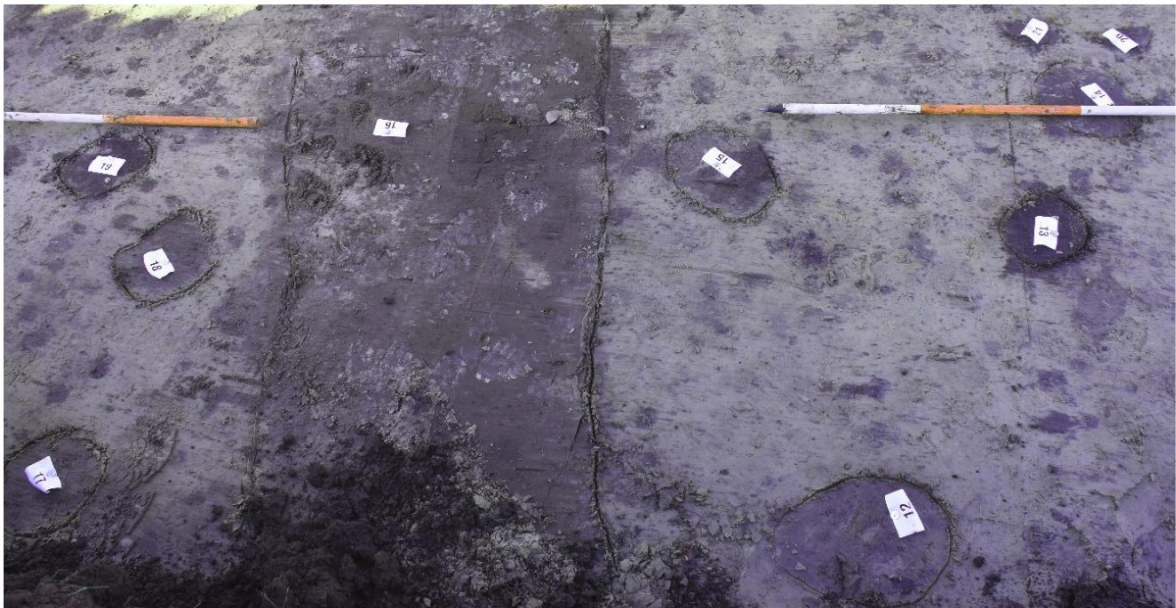
Afbeelding 14: Foto van S3001 en S3002 in het vlak van proefsleuf 3. Foto: Vestigia 2025.

Afbeelding 15: Foto van S3001 in profiel 2 van proefsleuf 3. Foto: Vestigia 2025.

Afbeelding 16: Foto van S4001 en S4002 in het vlak van proefsleuf 4. Foto: Vestigia 2025.

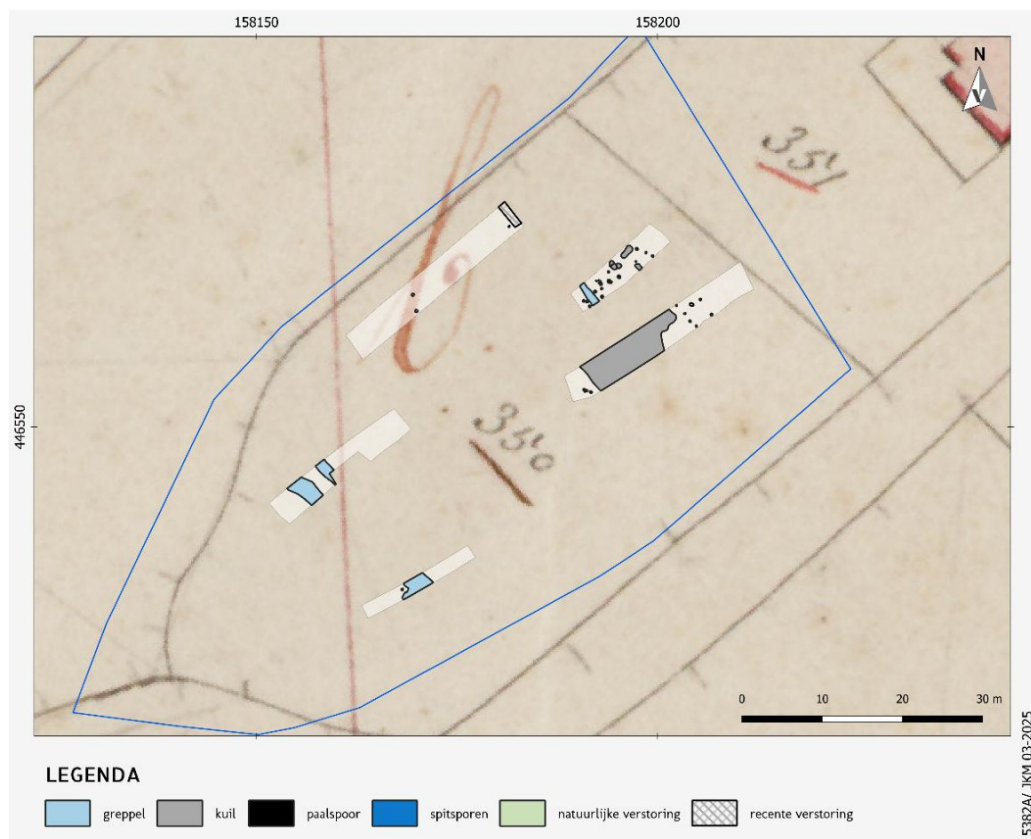
Afbeelding 17: Vlakfoto van proefsleuf 5. Foto: Vestigia 2025.

Interpretatie van de sporenverspreiding

Ons inziens representeren de paalsporen geen plattegrond(en) van een of meer houten gebouwen. Ze concentreren zich wel ter plaatse van de proefsleuven 2 en 5 en liggen rondom de grote kuil S2007, die mogelijk is te verklaren als een zandwinningskuil. In de oriëntatie van mogelijke lijnen van paalsporen is een NW-ZO oriëntatie te zien, overeenkomstig die van de greppels in de proefsleuven 3, 4 en 5. In proefsleuf 5 is een mogelijke palenrij te zien met een min of meer hier haaks op staande palenrij. Deze sporen, in combinatie met het schaars aangetroffen vondstmateriaal dat in de volgende paragraaf wordt behandeld, zijn te associëren met ruimtelijke indeling en activiteiten buiten huiserven om. Hierbij moet gedacht worden aan het omheinen en indelen van het land door middel van hekken en greppels. Zulke heiningen zijn op de eerste plaats perceelsgrenzen, maar zij dienen ook om enerzijds vee in te scharen binnen velden en anderzijds vee, maar wellicht ook mensen, te eten uit akkers en velden. Het sporenoverzicht is geplot op de kadastrale minuut uit 1832 (afbeelding 18). Daarop is de scheiding zichtbaar tussen de kadastrale percelen 350 en 351. Dit is een grens met een NW-ZO oriëntatie en alhoewel de rij paalsporen enige meters meer naar het westen ligt zou deze hiermee kunnen worden geassocieerd.

De kadastrale minuut toont aan dat de huidige inrichting van het landschap teruggaat op een inrichting die op zijn laatst in het begin van de 19^e eeuw kan worden gedateerd, maar waarschijnlijk ouder is. In perceel 351 bevindt zich een boerderij, en de perceelscheiding toont zich op verschillende kaarten als een duidelijk zichtbare houtwal. Hiervan vermoeden wij, dat die zeker dateert in de tweede helft 18^e eeuw en wellicht ouder is. Zodat de sporen in het perceel 350 geen onderdeel zijn van het erf in perceel 351 dat rond 1800 in omvang is verkleind. Evenmin weerspiegelen de sporen en de geringe vondstrooiing in de vijf proefsleuven een ander, ouder huiserf. De greppels die zijn aangesneden in de proefsleuven 3 en 4, waarin een bocht zich aftekent, lijken een traject te volgen dat min of meer parallel is gelegen aan de weg Boerenbuurt. Vermoedelijk weerspiegelen deze greppels een ouder tracé van de weg. Het is meer voorstelbaar dat dit een oudere perceelgrens is van een smal perceel dat langs de Boerenbuurt lag.

Tot slot het aanwezige dunne plaggendek. Dat lijkt relatief jong te zijn. De datering daarvan is niet veel ouder dan 1700.

Afbeelding 18: De sporen geplot op de Kadastrale Minuut 1832.

4.3 Vondsten

Het onderzoek heeft weinig vondstmateriaal opgeleverd. In tabel 2 is het vondstmateriaal inzichtelijk gemaakt. De vondsten zijn met name afkomstig uit recente verstoringen en uit de hierboven al besproken kuil (S2007). Opmerkelijk genoeg zijn geen archeologische voorwerpen van anorganisch materiaal gevonden in de bouwvoor en het dunne plaggendeck. Over het algemeen bevatten plaggendecken archeologisch vondstmateriaal. Hiervoor zijn drie verklaringen:

- In de basis van het plaggendeck is de oorspronkelijke bodem omgespit en opgenomen, wanneer onder het plaggendeck vindplaatsen hebben gelegen dan is een deel van dat vondstmateriaal in de basis van het plaggendeck geraakt.
- Het plaggendeck is een ophoging met mest doordrenkte plaggen die een tijd in een (pot)stal hebben gelegen en waarin ook vaak het huishoudelijk afval van de boerderijbewoners is geraakt en daardoor over de akkers is verspreid is geraakt. Ook zijn akkers op de zandgronden bemest met afval uit beerputten.
- Tot slot is zijn tijdens de landbewerking voorwerpen verloren of kapot gegaan en in de grond geraakt, denk hierbij aan tabakspijpen, knopen, kleingeld, nistels, gespen, ijzeren nagels, mineraalwaterflessen enz.

De indruk is dat plaggendecken uit de 18^e en vroeg 19^e eeuw aanmerkelijk minder archeologisch vondstmateriaal bevatten, maar dit verdient nog een systematische studie.

In proefsleuf 2 zijn daarentegen vijf scherven van roodbakkerd aardewerk uit de top C-horizont verzameld, op de overgang van het plaggendeck. In deze proefsleuf waren in het gele zand de meeste sporen van handmatig spitten zichtbaar, waardoor deze potscherfen in laag 2920 zijn geraakt. Het zijn twee bodemscherfen, mede herkenbaar dankzij een standring, en drie wandscherfen. Ze representeren vijf

verschillende stuks vaatwerk. Een scherv toont binnen volledige, groene glazuring en is aan de buitenkant ook volledig geglazuurd. De twee bodemfragmenten zijn aan de binnenkant volledig geglazuurd, maar de onderkanten van de bodems zijn niet geglazuurd. Van de overige twee wandscherven is de een zowel binnen als buiten volledig geglazuurd en de ander daarentegen alleen aan de buitenkant met aan de binnenkant van spetters glazuur.

In de bovenkant van kuil S2007 zijn twee scherven van roodbakkend aardewerk gezien. Een daarvan is een bodemscherv met een standpootje. De binnenkant is volledig geglazuurd, de buitenkant deels. De ander is een uitstaande horizontale randscherv, waarvan zowel de binnen- als buitenzijde volledig is geglazuurd. Tevens is een randscherv van witbakkend aardewerk gevonden, met groen glazuur op de binnen- en buitenkant. Het is dunwandig, met een verticale rand met een rij indrukjes aan de buitenkant van de rand. Tot slot een wandscherv met ooraanzet van een beker of kannetje van Frechen-steengoed en een wandscherv van geglazuurd steengoed.

Geen van de scherven is voldoende groot genoeg om het vormtype te bepalen. Dit zijn scherven van aardewerk dat is vervaardigd in de Nieuwe Tijd. Maar dit handjevol scherven staat het niet toe om hiervan een onderbouwde, engere datering te beargumenteren. Onder voorbehoud en afgaande op *expert judgement* lijkt het echter aannemelijk dit vondstmateriaal, en daarmee ook de sporen, te dateren in Midden-Nieuwe Tijd (of Nieuwe Tijd B).

Afbeelding 19: Overzichtfotos van de potscherven uit de top de C-horizont Laag 2920 (links) en uit kuil S2007 (rechts).

Vondstnummer	proefsleuf	Spoor	Vondstcategorie	Aantal	Gewicht (g)	Opmerking
1	1	999	Keramisch bouw materiaal	1	20	Fragment dakpan, roodbakkend
2	2	920	Keramisch vaatwerk	5	90	Rodbakkend; 2 bodemfragmenten met standring en inwendig loodglazuur; 3 wandfragmenten met inwendig loodglazuur en koperoxide.
3	2	999	glas	1	4	Fragment helder vlakglas
3	2	999	Steen	1	42	Ovaal vormig fragment steenkool, gevormd met letter N
3	2	999	Steen	1	83	gevormd steen, strakke/scherpe hoeken/rand
3	2	999	Keramisch bouw materiaal	1	143	Grijsbakkende dakpan fragment met nok
4	2	7	Keramisch vaatwerk	1	64	Rodbakkend; randscherv met volledig loodglazuur
5	2	7	Keramisch vaatwerk	1	31	Rodbakkend; wandscherv met inwendig glazuur,

						uitwendig spatglazuur
5	2	7	Keramisch vaatwerk	1	15	S2; wandscherf met reliëfversiering
5	2	7	Keramisch vaatwerk	1	4	Witbakkend aardewerk; randfragment met versiering op rand; loodglazuur met koperoxide
6	2	7	Keramisch vaatwerk	1	10	S2; randfragment met ooraanzet
7	2	7	Keramisch vaatwerk	1	10	Roodbakkend; bodemfragment met pootje en
				8		inwendig loodglazuur, uitwendig glazuur vlekken

Tabel 2: Overzicht van het vondstmateriaal.

5 Conclusie en advies

5.1 Conclusie veldonderzoek

De waargenomen archeologische sporen bestaan uit antropogene lagen (namelijk het plaggendek), paalsporen, kuilen en (delen van) greppels. In de concentratie van paalsporen in proefsleuven 2 en 5 is geen plattegrond van een houten gebouw herkend. De paalsporen lijken her en der wel rijen te vormen en zouden hekwerken of heiningen kunnen weerspiegelen. Dit gegeven, in combinatie met de aanwezige greppels en een mogelijke zandwinningskuil met forse omvang, is een aanwijzing dat deze sporen onderdeel zijn van het agrarisch cultuurlandschap uit de Nieuwe Tijd. Dat deze sporen geen woonerf of huisplaats representeren kan worden ondersteund met het geringe aantal archeologische vondsten. Hier is niet gedurende een periode van meerdere jaren tot meerder decennia afval afgedankt en beland op het toenmalig maaiveld, knopen en klein geld verloren of tabakspijpen gebroken, dat door betreding en grondbewerking in het plaggendek of huidige bouwvoor geraakt.

5.2 Waardering

Tijdens het onderzoek zijn vijf proefsleuven aangelegd waarbij geen sporenconcentraties gevonden zijn die in het tijdvak Prehistorie – Late Middeleeuwen dateren. In een aantal sleuven zijn wel sporen van landgebruik aangetroffen uit de Nieuwe Tijd. Daarbij is een klein aantal scherven aardewerk gevonden. Behalve naar eventuele archeologische resten is ook gekeken naar de opbouw en intactheid van het oorspronkelijke bodemprofiel. Duidelijk is geworden dat de oorspronkelijke bodemopbouw in het plangebied verstoord is, de oorspronkelijke podzolbodem is volledig omgezet in (de basis van) het plaggendek. Restanten van een B-horizont zijn bijvoorbeeld niet aanwezig. De bouwvoor vertoont sporen van vermenging en in sommige profielen is alleen sprake van een bouwvoor die ook onderin vermengd is met de C-horizont. Op andere plaatsen in het plangebied is wel sprake van een oude akkerlaag. Een podzolbodem is echter niet aanwezig. Op basis van de resultaten van het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek zal de vindplaats van een agrarisch cultuurlandschap uit de Nieuwe Tijd gewaardeerd worden.

Waarden	Criteria	Scores			Totaal score
		hoog	midden	laag	
Fysieke kwaliteit	Gaafheid		2		4
	Conservering		2		
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid			1	5
	Informatiewaarde			1	
	Ensemblewaarde		2		
	Representativiteit			1	
Behoudenswaardig					Nee

Tabel 3: Waarderingstabel plangebied Boerenbuurt Leersum.

Voor het waarderen van archeologische vindplaatsen wordt in de KNA een aantal criteria gegeven, die elk een score van 1, 2 of 3 (laag, middel, hoog) krijgen (tabel 3). Vindplaatsen worden op basis van beleving, fysieke en inhoudelijke kwaliteit gewaardeerd. De criteria voor de waarde beleving zijn schoonheid en herinneringswaarde maar aangezien deze vindplaats noch zichtbaar is in de hedendaagse omgeving noch een herinneringswaarde heeft, wordt deze waarde niet gescoord.

Een vindplaats wordt op basis van fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig aangemerkt indien sprake is van een bovengemiddelde score van 5 of 6 punten. Voor wat betreft de inhoudelijke kwaliteit is een vindplaats in principe behoudenswaardig bij een bovengemiddelde score van 6 of 7 punten.

Bij de fysieke kwaliteit gaat het in de eerste plaats om de gaafheid van sporen en eventuele vindplaatsen: zijn zij compleet, dus zonder significante fysieke beschadigingen. De gaafheid van het plangebied is

gemiddeld; op sommige plaatsen is de bodemopbouw weliswaar verstoord of onthoofd maar de vindplaats is waarschijnlijk wel voor een groot deel in het plangebied aanwezig. Maar het zijn sporen uit de 18^e tot 19^e eeuw die al grotendeels zijn ingegraven vanuit het humeuze plaggendek, waardoor zijn daarin zelf nauwelijks tot niet te onderscheiden zijn. Door ploegen zal het deel van de sporen in het plaggendek vervaagd zijn. In het noorden is het plaggendek zo goed als niet aanwezig en is geploegd tot 20 cm diep in het gele zand, waardoor daar een deel van de sporen ook is beschadigd in de top van de C-horizont. Voor een te documenteren sporenveld zal in het algemeen tot onder het plaggendek moeten worden opgegraven, waardoor de bovenkant van de sporen tijdens het archeologisch onderzoek zelf ook nog eens zal worden weggegraven.

Het criterium conservering heeft betrekking op de bewaringstoestand van vondsten (anorganisch en organisch) en ecologisch materiaal. De conservering van de aangetroffen grondsporen is gemiddeld. Voor wat betreft de conservering van anorganische vondsten (aardewerk en steen) geldt dat deze vergelijkbaar is met die van andere vindplaatsen in deze archeoregio. Hetzelfde zou gelden voor vondsten van organisch materiaal (hout, leer en bot) maar deze zijn tijdens het onderzoek niet gevonden. Vondsten in deze materiaalcategorieën worden op de zandgronden alleen in diepe sporen (zoals waterputten) onder het grondwaterniveau gevonden. De conservering van sporen, vondsten en ecologisch materiaal kan als gemiddeld gewaardeerd worden.

Het eerste criterium ter bepaling van de inhoudelijke kwaliteit is de zeldzaamheid van sporen en vindplaatsen uit een bepaalde periode. Wat betreft dit criterium scoort het plangebied laag. De greppels zijn restanten van oude perceelsgrenzen en worden op heel veel opgravingsterreinen aangetroffen. Ook op het criterium informatiewaarde wordt het plangebied laag gewaardeerd omdat de sporen in de sleuven geen nieuwe inzichten zullen opleveren ten aanzien van de bewoningsgeschiedenis van Leersum. Hoewel nauwelijks systematisch archeologische sporen van landindeling uit de Nieuwe Tijd bekend zijn in Leersum is de verwachting dat een vervolgonderzoek in onderhavig perceel niet veel nieuwe, andersoortige informatie wordt verkregen over de sporen en met name de ouderdom daarvan. De sporen bevatten gewoon weinig archeologische informatie; geen anorganisch vondstmateriaal en zeer waarschijnlijk geen onverkoolde archeobotanische macroresten, aangezien de onderkant van de sporen ruim boven de grondwaterstand zijn gelegen. Daardoor is onderzoek naar het agrarisch gebruik van deze gronden en de wisselingen daarin vrijwel ondoenlijk, naast de handicap dat van veel sporen de ouderdom onbekend blijft of heel ruim globaal.

De ensemblewaarde heeft een gemiddelde score omdat in de omgeving boerderijen en waarschijnlijk greppelsystemen en houtwallen aanwezig zijn die in relatie hebben gestaan tot genoemde sporen in het plangebied.

Het criterium representativiteit is alleen relevant bij gave vindplaatsen en indien het vermoeden bestaat dat duurzaam behoud van deze vindplaats gerealiseerd kan worden. Dit criterium is derhalve niet van toepassing op de vindplaats in het plangebied.

5.3 Selectieadvies

Op basis van de score van vier punten op de fysieke kwaliteit en vijf punten op inhoudelijke kwaliteit zijn de sporen van landindeling en -gebruik niet behoudenswaardig.

Het ontbreken van een evidente concentratie aan archeologische sporen en vondsten die indicatief zijn voor de aanwezigheid van een huiserf of en nederzettingen bestaande uit meerdere huisplaatsen maakt de kans op de aanwezigheid van een behoudenswaardige vindplaats klein in de niet onderzochte delen van het plangebied. Op basis van de waargenomen archeologische sporen en de verzamelde vondsten adviseert *Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie* om het plangebied vrij te geven voor de geplande werkzaamheden en geen vervolgonderzoek uit te voeren.

Niettemin blijft de meldingsplicht voor een archeologische toevalsvondst of waarneming tijdens de voorgenomen grondwerkzaamheden onverminderd van kracht (Erfgoedwet, artikel 5.10 Archeologische

toevalsvondst). Aangezien het niet volledig is uit te sluiten dat tijdens toekomstig grondverzet toch nog iets van archeologische waarde wordt gevonden, is het wenselijk de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht om hiervan zo spoedig mogelijk melding te doen bij het bevoegd gezag, de gemeente Leersum, en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Dit zijn de conclusies en het advies van Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie*. Het uiteindelijke besluit met betrekking tot de omgang met de vastgestelde sporen vondsten in het kader van de gemeentelijke archeologische monumentenzorg berust bij de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

6 Formele beantwoording onderzoeksvragen

Bodemopbouw en genese

1. Hoe is de bodemopbouw lithologisch, lithogenetisch, en stratigrafisch?

De ondergrond bestaat uit dekzandafzettingen waarop zich een plaggendek heeft gevormd.

2. Is sprake van een intact bodemprofiel?

a. Waar wel / niet en indien niet,

b. wat is daarvoor de verklaring (aard, diepte, oorzaak van de verstoring)?

Ja, in principe is het bodemprofiel intact, zij het dat de voormalige podzolbodem van voordat hier een plaggenbodem is opgeworpen volledig is omgezet in de basis van dit plaggendek. In het de noordelijke proefsleuven is op de grens van de bouwvoor en de C-horizont echter een sterk vermengde laag aanwezig die waarschijnlijk het resultaat van het verploegen van die podzolbodem is.

3. Is de bodemkundige situatie overeenkomstig de verwachting op basis van het vooronderzoek?

a. Waar wel/niet en indien niet,

b. Wat is daarvoor de verklaring?

De bodemkundige situatie is overeenkomstig met de resultaten van het booronderzoek.

4. Is een (of meer) vegetatiehorizont(en) aanwezig?

a. Zo ja, wat is er te zeggen over een datering, eventuele fasering, en sporen van archeologische bodembewerking?

Vegetatiehorizonten zijn niet aangetroffen.

5. Hoe zijn de eventueel aangetroffen stratigrafisch gescheiden bodemlagen te duiden? Gaat het hier om ophogings- of bewoningslagen, of is er anderszins sprake van het voorkomen van archeologische cultuurlagen, sporen en/of vondsten?

De vlakken in de proefsleuven zijn aangelegd in de top van het dekzand (C-horizont). Daarboven is een gemengde laag (dekzand en bouwvoor) of een oudere akkerlaag (plaggendek) aanwezig. De recente bouwvoor is de bovenste laag.

6. Wat is de diepte, dikte en datering van de deze lagen, met inbegrip van het plaggendek?

In de meest noordelijke proefsleuven (1 en 5) is sprake van een circa 30 cm dikke bouwvoor (laag 900) met daaronder een gemengde laag van bouwvoor en C-horizont met een dikte van 20 cm (laag 910, zie afbeelding 5). In de profielen van proefsleuf 2, 4 en 5 is nog een restant van het esdek aanwezig (laag 905). Deze laag is tussen 16 en 28 cm dik. Het plaggendek dateert in de Nieuwe Tijd, waarschijnlijk in de Midden-Nieuwe Tijd.

7. Welke post-depositionele processen hebben plaatsgevonden? In hoeverre is sprake van erosie en aantasting of verstoring van archeologische resten door dit soort processen?

In het plangebied in het noorden zijn aanwijzingen voor enige verstoring door ploegen waarbij de bovenkant van de C-horizont is vermengd met de onderkant van het plaggendek en bouwvoor.

Sporen, structuren en vondsten

8. Wat is de aard, datering en spreiding van de aangetroffen sporen en uit welke perioden dateren ze?

In heel het plangebied maar met name in het oostelijke deel, zijn sporen van landgebruik uit de Nieuwe Tijd gevonden. In het westen liggen twee greppels die waarschijnlijk de weg Boerenbuurt in het verleden hebben geflankeerd.

9. Hoe gaaf zijn de sporen bewaard?

De gaafheid van de sporen is als middelmatig beoordeeld.

10. Bij aantreffen van archeologische structuren, hoe zijn deze te interpreteren en wat is de nadere datering?

De paalsporen hebben waarschijnlijk deel uit gemaakt van hekwerken of heiningen. De restanten van greppels zijn weliswaar niet te herleiden tot de perceelsgrenzen zoals weer gegeven op de Kadasterkaart van 1811-1832 maar hebben wel dezelfde oriëntatie. De twee greppels in het westen flankeren waarschijnlijk de weg Boerenbuurt en tussen de greppels zou de uitgegraven grond kunnen zijn opgeworpen om plaats te bieden aan een houtwal. Het aardewerk uit de grote kuil S2007 dateert in de Midden-Nieuwe Tijd; waarschijnlijk moet de origine van de overige sporen ook in deze periode gezocht worden.

11. Wat is de aard, datering en conservering van de archeologische vondsten van anorganisch materiaal? De conservering van het anorganisch materiaal is middelmatig, het is behoorlijk gefragmenteerd.

12. Hoe is de conservering van de verschillende archeologische organische materiaalcategorieën inclusief de paleo-ecologische resten?

Er zijn tijdens het onderzoek geen vondsten van organisch materiaal en/of paleo-ecologische resten gevonden.

13. Welke vindplaatsen kunnen aan de hand van de sporen en vondstmateriaal worden onderscheiden en wat is hiervan de omvang?

Op basis van het veldonderzoek is vast gesteld dat binnen het hele plangebied een vindplaats aanwezig is, bestaande uit sporen van landinrichting en -gebruik uit de Midden-Nieuwe Tijd.

14. Wat is de kans dat de vindplaats(en) zich voortzetten buiten het plangebied en wat is daarvoor de argumentatie?

Sporen die tot deze vindplaats behoren, met name greppels van percelering en landinrichting alsmede de paalsporen van hekken of heiningen, zullen zich buiten het plangebied voortzetten.

15. Wat is de relatie van de aangetroffen archeologische overblijfselen met die, die binnen een straal van 500 m van het plangebied zijn aangetroffen?

De sporen kunnen in relatie hebben gestaan tot de sporen die gevonden zijn in 2009 tijdens het onderzoek op de hoek Roekenes/Boerenbuurt. Ook hier zijn sporen en structuren uit de Nieuwe Tijd gevonden zoals de resten van een vermoedelijk 19^e-eeuws schaphok.

16. Indien geen archeologische resten worden aangetroffen, wat is hiervoor de verklaring?

Niet van toepassing.

17. Wat is de omvang en aard van eventuele verstoringen?

In het oostelijke vlak van proefsleuf 1 is een recente verstoring gevonden waarvan de aard en omvang niet is vast gesteld.

In het noorden is tot enkele decimeters in de C-horizont geploegd.

Archeologische Monumentenzorg (AMZ)

18. Moet de in het vooronderzoek geformuleerde archeologische verwachting voor het plangebied worden bijgesteld?

De archeologische verwachting voor de periode Paleolithicum-Late Middeleeuwen kan bijgesteld worden naar laag; tijdens het onderzoek zijn geen sporen en/of vondsten uit genoemde perioden gevonden. Het is echter niet uit te sluiten dat in de niet-onderzochte delen van het plangebied sporen uit deze perioden schuil gaan. De archeologische verwachting voor de periode Nieuwe Tijd blijft ongewijzigd hoog. Maar het

betreft vooral sporen en vondsten die behoren tot het agrarisch cultuurlandschap.

19. Wat is de waardering van de vindplaats(en) conform bijlage IV van de KNA?

De vindplaats is niet behoudenswaardig, Voor de fysieke kwaliteit is de score 4 punten.

Inhoudelijk is dit evenmin een behoudenswaardige vindplaats, omdat vrijwel geen andersoortige informatie kan worden verkregen dan in dit proefsleuvenonderzoek is verkregen.

20. Kan (kunnen) de archeologische vindplaats(en) in situ worden behouden en wat is daarvoor de argumentatie?

De planvorming in het plangebied maakt het niet mogelijk om de vindplaats in situ te bewaren. Daarbij is de vindplaats als niet behoudenswaardig aangemerkt.

21. Als behoud in situ niet mogelijk blijkt, welke vorm van onderzoek is nodig om de archeologische resten veilig te stellen en waar op het terrein dient dit plaats te vinden?

Niet van toepassing, de vindplaats is niet behoudenswaardig.

Literatuur en digitale bronnen,

Literatuur

- BERENDSEN, H.J.A., 1997: *Landschappelijk Nederland*, Assen.
- BOTMAN, A., 2009: *De archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug*, Bunschoten (ADC-rapport H033).
- CRUYNINGEN, P. VAN/J. GOUDEAU/F. GROVESTINS/A. VIERSEN/J. VAN ZUIJLEN 2003: *Het boerderijenboek*, Zwolle.
- HESSING, W.A.M./K. KLERKS/R.M. VAN HEERINGEN/E. LOUWE, 2009: *Leersum - Boerenbuurt 32, gemeente Utrechtse Heuvelrug, Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek door middel van boringen*, Amersfoort (Vestigia-rapport V578)
- HESSING, W.A.M./R.M. BROUWER/D. IJDO, 2019: *Plangebied Boerenbuurt/Roekenes te Leersum, gemeente Utrechtse Heuvelrug, Een Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven*, Amersfoort (Vestigia-rapport V1823)
- SOMEREN, T. VAN, 2025: *Plangebied Boerenbuurt, Leersum, gemeente Utrechtse Heuvelrug. Programma van Eisen ten behoeve van Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven*, Amersfoort (Vestigia-rapport V2680).
- WEERHEIJM, W.J. & F.P.J. VAN PUIJENBROEK, 2024: *Archeologisch vooronderzoek plangebied Boerenbuurt te Leersum, gemeente Utrechtse Heuvelrug. Ruimtelijk advies op basis van een actualiserend/aanvullend bureauonderzoek*, Amersfoort (Vestigia-rapport V2446)

Digitale bronnen

- ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND: <https://ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/>
- ARCHEOLOGISCH INFORMATIESYSTEEM (ARCHIS): <https://archis.cultureelerfgoed.nl/#/login>
- Beeldbank Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>
- BODEMLOKET: <http://www.bodemloket.nl/>
- DINOLOKET: <https://www.dinoloket.nl/>
- GEHEUGEN VAN NEDERLAND: <https://www.geheugenvannederland.nl/>
- KADASTER, BASISREGISTRATIES ADRESSEN EN GEBOUWEN (BAG): <https://bagviewer.kadaster.nl/>
- Kadaster, Tijdreis over 200 jaar topografie: <http://topotijdreis.nl/>
- RIJKSMONUMENTENREGISTER: <https://cultureelerfgoed.nl/monumentenregister>
- RUIMTELIJKE PLANNEN: <http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/>
- STICHTING INFRASTRUCTUUR KWALITEITSBORING BODEMBEHEER: www.sikb.nl
- VERSTORINGSBRONNENKAART: <https://archeologieinnederland.nl/verstoringsbronnenkaart>

Afbeeldingen, tabellen, kaarten en bijlagen

Lijst afbeeldingen

Afbeelding 1: Het plangebied (blauw omlijnd) binnen Nederland. Bron: Vestigia.	4
Afbeelding 2:: Het plangebied van het bureauonderzoek uitgevoerd in 2009 (gele lijn), het onderhavig plangebied (blauwe stippellijn) en het plangebied van het IVO-p uitgevoerd in 2019 (oranje stippellijn). De witte stippen geven de locaties van de boringen aan, gezet tijdens het booronderzoek in 2009. Bron: PDOK.	5
Afbeelding 3: Het plangebied geprojecteerd op het AHN. Bron: AHN.	7
Afbeelding 4: Werkzaamheden in het plangebied met rechts het Rijksmonument 24.066. De foto is richting het noordoosten genomen. Foto: Vestigia.	9
Afbeelding 5: Uitsnede van de Kadastrale Minuut 1811-1832. Bron: Beeldbank RCE.	10
Afbeelding 6: Het indicatief puttenplan uit het PvE. Bron: Vestigia 2025.	12
Afbeelding 7: De locaties van de geplande proefsleuven (in groene lijnen), de uiteindelijk gerealiseerde proefsleuven (in dunne zwarte lijnen) en de profielopnames. Bron: Vestigia 2025.	12
Afbeelding 8: Detail van profiel 1 in de noordelijke putwand van proefsleuf 3 met van boven naar beneden de bouwvoor (S3900), daaronder een vlekkerige, gemengde laag (S3910) en daaronder de C-horizont (S3920). Foto: Vestigia 2025.	13
Afbeelding 9: Detail van profiel 1 in de noordelijke putwand van proefsleuf 5 met van boven naar beneden de bouwvoor (S5900), daaronder het plaggendek (S5905) overgaande in de C-horizont (S5920). Foto: Vestigia 2025.	13
Afbeelding 10: Foto van het vlak van proefsleuf 1 met rechtsboven S1001. De aangekraste verkleuring linksonder is geïnterpreteerd als een natuurlijke verstoring. Foto: Vestigia 2025.	14
Afbeelding 11: Foto van het oostelijke deel van het vlak van proefsleuf 2. De verkleuring in het midden, met de vondstzak, is een verstoring. Foto: Vestigia 2025.	15
Afbeelding 12: Overzicht van de sporen in proefsleuf 2 (onderin) en proefsleuf 5 (bovenin). Bron: Vestigia 2025.	16
Afbeelding 13: Foto van een deel van de kuil S2007 in het vlak van proefsleuf 2. Rechtsonder zijn overigens spitsporen zichtbaar. Foto: Vestigia 2025.	16
Afbeelding 14: Foto van S3001 en S3002 in het vlak van proefsleuf 3. Foto: Vestigia 2025.	18
Afbeelding 15: Foto van S3001 in profiel 2 van proefsleuf 3. Foto: Vestigia 2025.	18
Afbeelding 16: Foto van S4001 en S4002 in het vlak van proefsleuf 4. Foto: Vestigia 2025.	18
Afbeelding 17: Vlakfoto van proefsleuf 5. Foto: Vestigia 2025.	19
Afbeelding 18: De sporen geplot op de Kadastrale Minuut 1832.	20
Afbeelding 19: Overzichtsfotos van de potscherven uit de top de C-horizont Laag 2920 (links) en uit kuil S2007 (rechts).	21

Lijst tabellen

Tabel 1: Overzicht van de aangetroffen verschillende typen sporen per proefsleuf.	14
Tabel 2: Overzicht van het vondstmateriaal.	22
Tabel 3: Waarderingstabel plangebied Boerenbuurt Leersum.	23

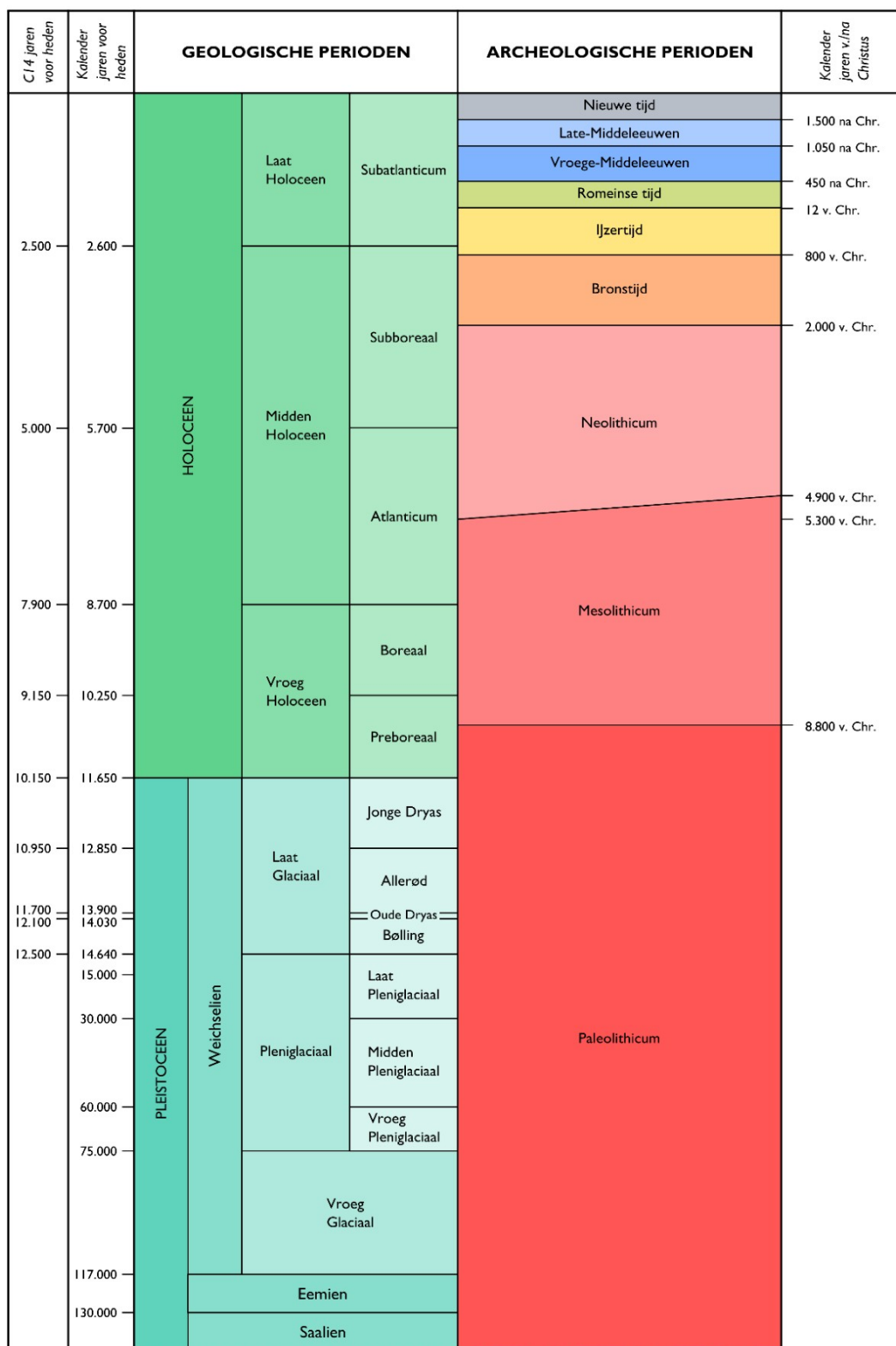
Bijlagen

Bijlage 1:	Overzicht van archeologische en geologische perioden
Bijlage 2:	Sporenlijst

Kaarten

Kaart 1:	Ligging plangebied
Kaart 2:	Alleputtenkaart
Kaart 3:	Allesporenkaart

Bijlage 1 Overzicht van archeologische en geologische perioden

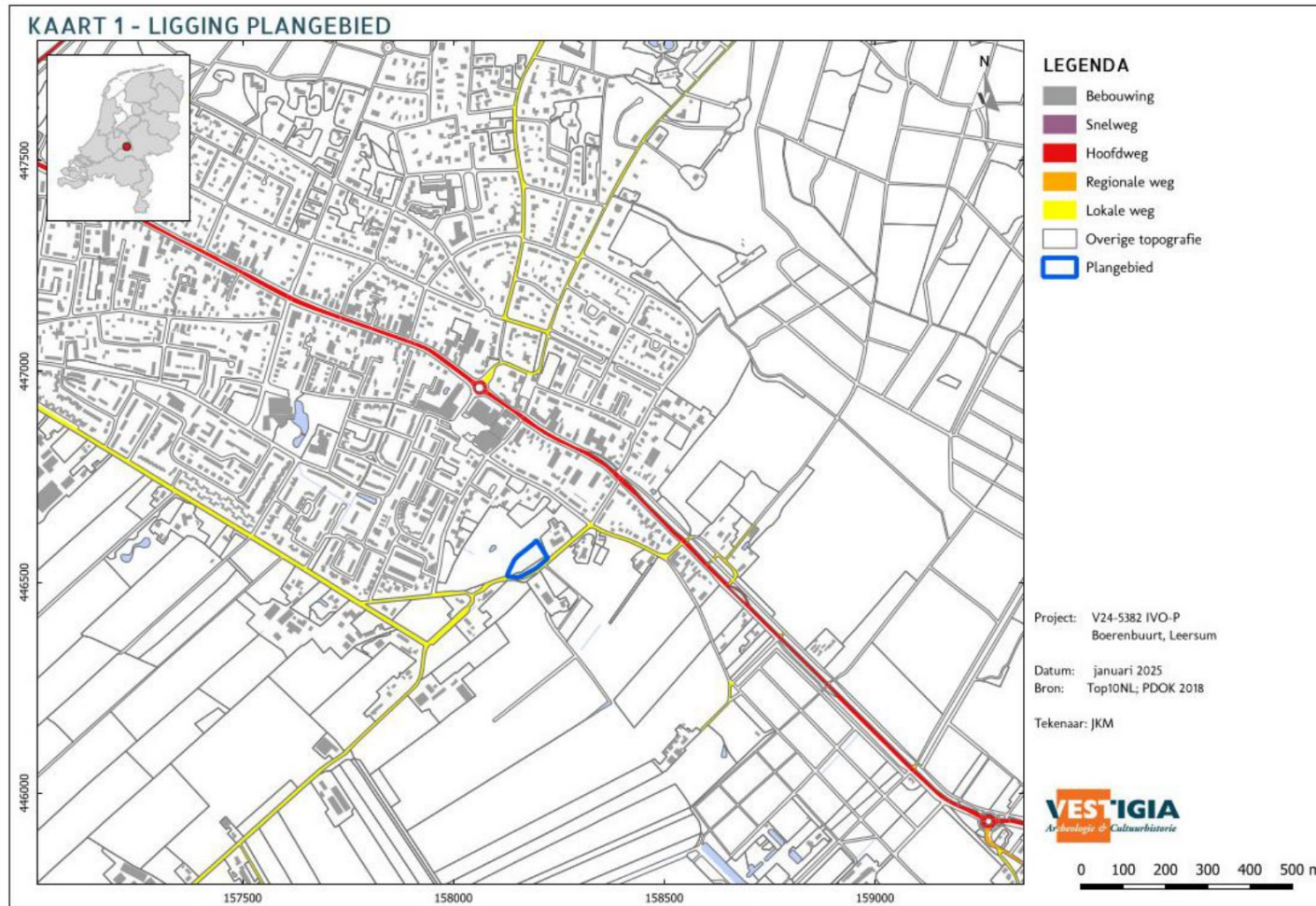
C14 ouderdommen en gekalibreerde ouderdommen van het Holoceen volgens Van Geel et al. (1980/1981). C14 ouderdom van het Laat Glaciaal volgens Hoek (2001/2008) en gekalibreerde ouderdommen van het Laat Glaciaal volgens Rasmussen et al. (2006). Overige pleistocene chronostratigrafie volgens Westerhoff et al. (2003). Archeologische perioden van de prehistorie volgens Louwe Kooijmans et al. (2005) en overige archeologische perioden volgens Archis.

Bijlage 2 Sporenlijst

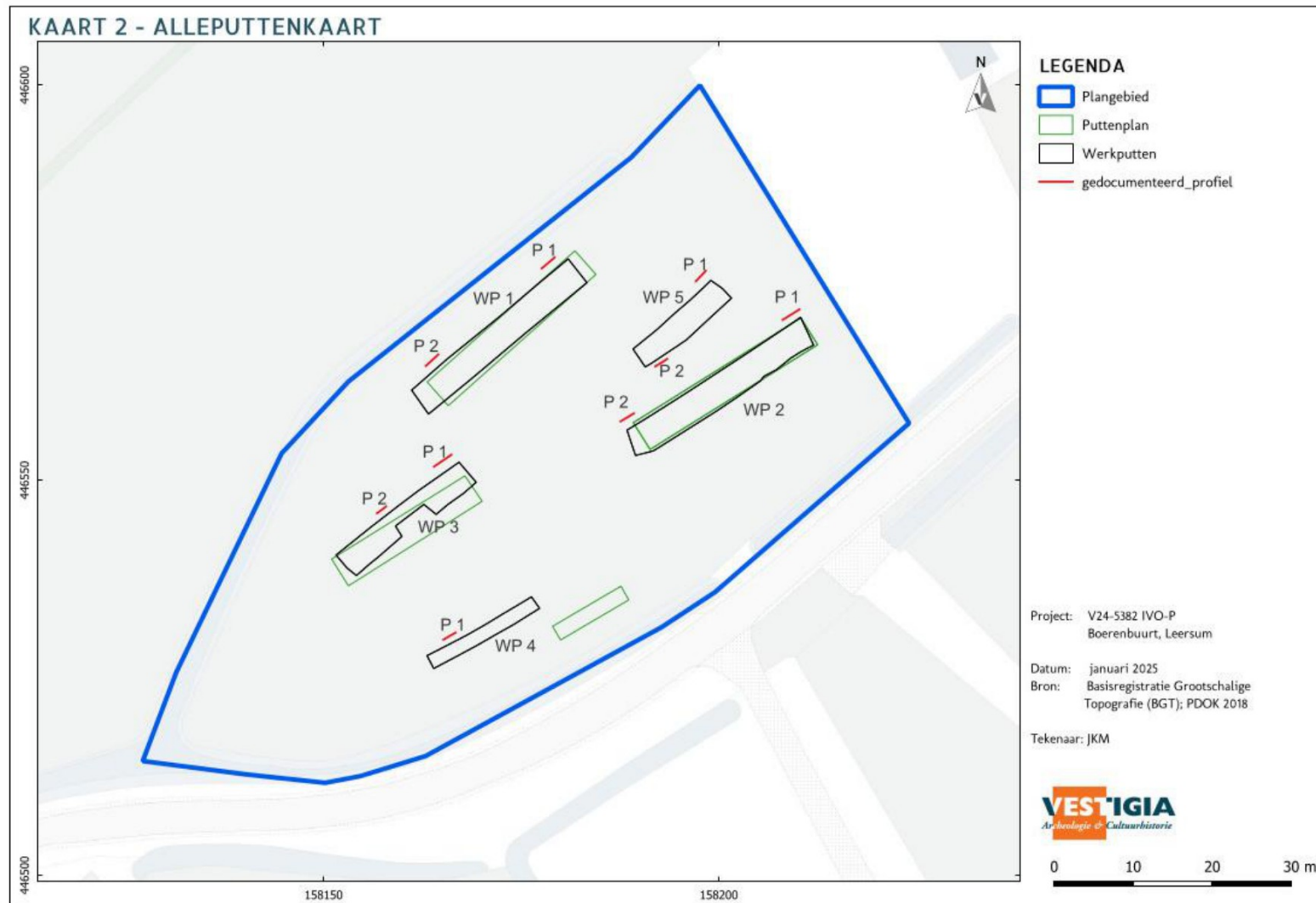
Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Diepte	Beschrijving
1001	1	1	Kuil	0	Zs1 MF, grijsbruingeel gevlekt
1002	1	1	Verstoring, natuurlijk	2	Zs1 MF, grijsgeel, vervalt
1900	1	1	Laag, bouwvoor	0	Zs2 MF, donkerbruin, matig humeus
1910	1	1	Laag, menglaag	0	Zs1 MF, donkerbruin geel gevlekt, licht humeus
1920	1	1	Laag, natuurlijk	0	Zs1 MF, geel
1999	1	1	Verstoring recent	0	Zs1 MF, bruin geel gevlekt
2001	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin bruin gevlekt
2002	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin grijs gevlekt
2003	2	1	Paalkuil	3	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
2004	2	1	Paalkuil	5	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
2005	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
2006	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
2007	2	1	Kuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, sterk humeus
2008	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
2009	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
2010	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
2011	2	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
2900	2	1	Laag, bouwvoor	0	Zs2 MF, donkerbruin, matig humeus
2905	2	1	Laag, esdek	0	Zs1 MF, donkerbruingrijs geel gevlekt, licht humeus
2920	2	1	Laag, natuurlijk	0	Zs1 MF, geel
2999	2	1	Verstoring, recent	0	Zs1 MF, donkerbruin, matig humeus
3001	3	1	Greppel	36	Zs1 MF, bruin grijs gevlekt/donkerbruin geel gevlekt, licht humeus
3002	3	1	Greppel	0	Zs1 MF, donkerbruin
3900	3	1	Laag, bouwvoor	0	Zs2 MF, donkerbruin, matig humeus
3905	3	1	Laag, esdek	0	Zs1 MF, donkerbruingrijs geel gevlekt, licht humeus
3910	3	1	Laag, menglaag	0	Zs1 MF, donkerbruin geel gevlekt, licht humeus
3920	3	1	Laag, natuurlijk	0	Zs1 MF, geel
4001	4	1	Greppel	0	Zs1 MF, donkerbruin
4002	4	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin geelgrijs gevlekt
4900	4	1	Laag, bouwvoor	0	Zs2 MF, donkerbruin, matig humeus
4905	4	1	Laag, esdek	0	Zs1 MF, donkerbruingrijs geel gevlekt, licht humeus
4910	4	1	Laag, menglaag	0	Zs1 MF, donkerbruin geel gevlekt, licht humeus
4920	3	1	Laag, natuurlijk	0	Zs1 MF, geel
5001	5	1	Paalkuil	5	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
5002	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MFZs1 MF, donkerbruin, licht humeus
5003	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin, licht humeus
5004	5	1	Kuil	0	Zs1 MF, donkerbruinzwart, matig humeus
5005	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5006	5	1	Kuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5007	5	1	Kuil	0	Zs1 MF, donkerbruinzwart, matig humeus

Spoor	Proefsleuf	Vlak	Aard	Diepte	Beschrijving
5008	5	1	Kuil	0	Zs1 MF, donkergrijs
5009	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin/donkergrijs geel gevlekt
5010	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5011	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin/ geel grijs gevlekt
5012	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5013	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin
5014	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5015	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5016	5	1	Greppel	0	Zs1 MF, donkergrijs
5017	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5018	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5019	5	1	Paalkuil	0	Zs1 MF, donkerbruin
5020	5	1	Spitspoor	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5021	5	1	Spitspoor	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5022	5	1	Spitspoor	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5023	5	1	Spitspoor	0	Zs1 MF, donkergrijs geel gevlekt
5900	5	1	Laag , bouwvoor	0	Zs2 MF, donkerbruin, matig humeus
5905	4	1	Laag, esdek	0	Zs1 MF, donkerbruingrijs geel gevlekt, licht humeus
5920	3	1	Laag, natuurlijk	0	Zs1 MF, geel

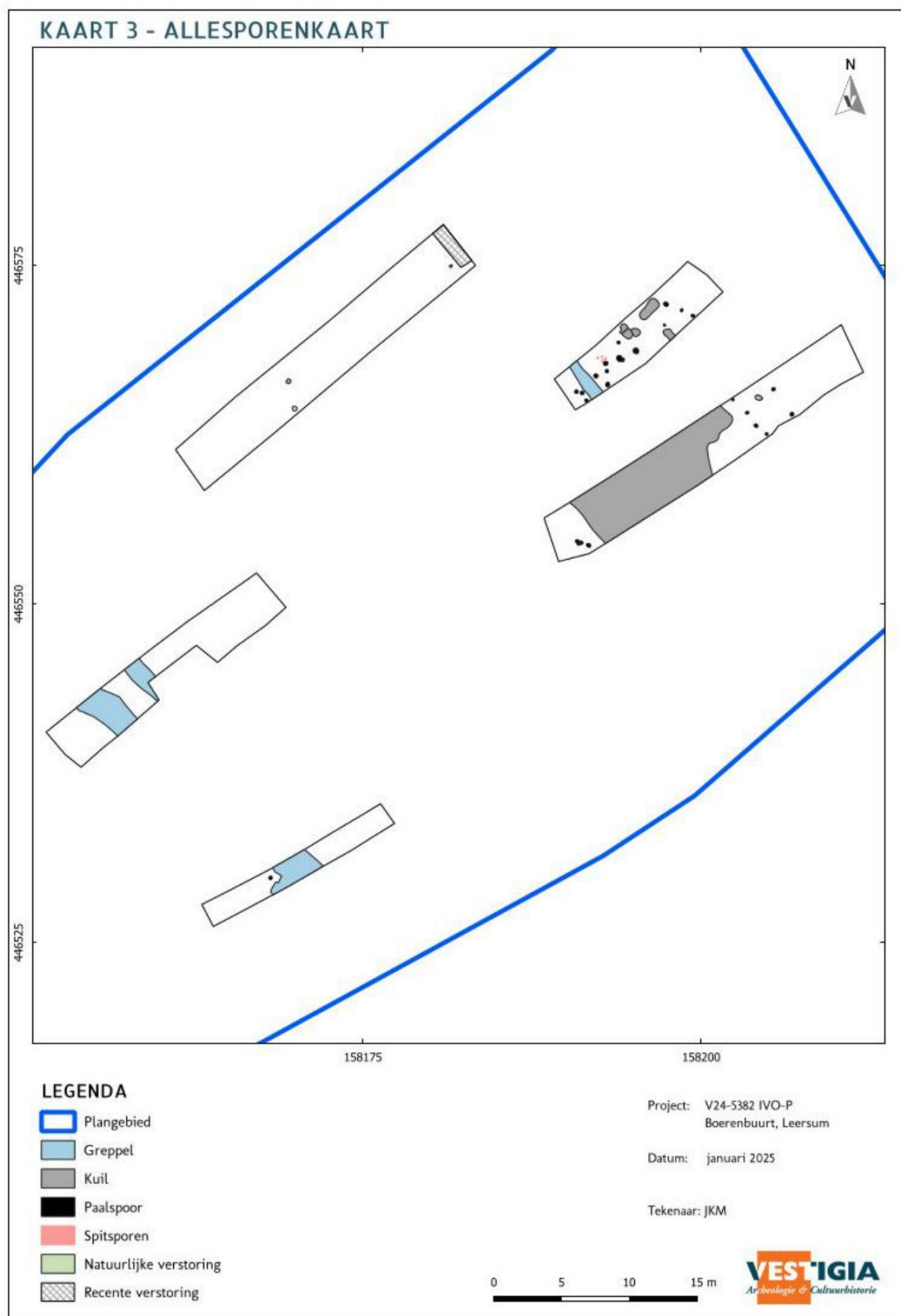
Kaart 1: Topografische situering plangebied

Kaart 2: Alleputtenkaart

Kaart 3: Allesporenkaart

consolata_dz Copyright (c) 2006, Raph Levien (<http://www.levien.com>),
with Reserved Font Name <Inconsolata>.
Copyright (c) 2009, David Zhou (<http://blog.nodnod.net/>)
with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.

olengo_Vestigia Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye,
with Reserved Font Name <Molengo>.
Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl)
with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fr

 This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.

Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie*
Spoorstraat 5
3811 MN Amersfoort
Nederland

Telefoon 033 277 92 00
E-mail info@vestigia.nl
Website www.vestigia.nl

K.v.K. Gooi- en Eemland 32078894

Erfgoedingenieurs

“Engineering the past, creating the future”

